

DIRVA

THE FIELD
Nr. 21
Gegužės-May 27, 1954
Cleveland, Ohio

VILTIS aptarė rūpimus klausimus

SUSIRINKIMĖ DALYVAVO VIRŠ 80% VISŲ BALSŲ. — DRAUGIJAI IR TOLIAU VADOVAUJA J. BACIŪNAS. — PRAEJUSIŲ METŲ DIRVOS APYSKAITA SUBALANSUOTA SU \$1219.00 GRYNO PELNO. — VILTIES NAMAS PRAPIECIAMAS. — JAU SUAUKOTA \$2205. — KVICIAME VISUS Į TALKĄ.

Į Vilties Draugijos susirinkimą, suaukštą Vilties Draugijos veiklos centre Clevelande, be clevelandiečių narių, dar atvyko iš Chicagos, Columbus, Detroito, New Yorko, Sochos, Windsor ir kitų vietovių. Kurie nariai dėl didelių atstumų į susirinkimą negalėjo atvykti tie atsiuntė įgaliojimus. Vilties Draugija savo narius turi įvairiausiose pasaulio dalyse. Jų dauguma yra JAV, bet narių yra Kanadoje, Pietų Amerikos valstybėse, Vokietijoje, Australijoje ir kitur.

Iš esamų 865 Vilties Draugijos balsų susirinkime buvo atstovaujama 696 balsai, taigi daugiau kaip 80% visų balsų. Toks dalyvaujančių balsų skaičius buvo pakankamas įrodymas, kad Draugijos nariai visą veiklą gyvai interesoja.

Vilties Draugijos susirinkimas prasidėjo Vilties namuose apžiūrint redakcijos ir spaustuves įrengimus bei turimą sklypą, kuriame galima pastatyti kultūrinę veiklą reikalingą priestatą. Toliau susirinkimas vyko didesnėse patalpose — Ansel kavinės salėje. Susirinkimui pirmininkavo Draugijos pirmininkas J. Baciušas, sekretoriavo Draugijos sekretorius Vincas Rastenis.

Vilties Draugijos pirmininkas J. Baciušas, atidarydamas susirinkimą padėkojo visiems nariams, kurie nepagalėjo laiko ir išlaikę iš tolimesnių vietų į susirinkimą atvykti ir aktyviai dalyvauti Vilties Draugijos reikalų svarstyme. Atidarydamas jis prisiminė ir tuos Draugijos narius, kurie į Draugiją įsijungė kilniaisiais tikslais dirbti, bet likimines rankas buvo pašaukti iš šio gyvenimo. Jie yra: Antanas Šmigelskis, Petras Botyrius ir Anicetas Strockis. Jų atmintis pagerbta susikaupimo minute.

Į Draugijos susirinkimą atvykęs Tautinės Sąjungos centro valdybos narys T. Blinstrubas perdavė Sąjungos sveikinimus ir pasidžiaugė dabartine

Vilties Draugijos veikla bei užsimojimais ateitčiai. Dar sveikino T. Sidiškis iš Vokietijos, V. Venckus iš Venecuelos, LAS vietos skyrius ir kt.

Po sudarymo mandatų komisijos (Dr. B. Nemickas, Petras Glemža ir Vytautas Orintas), buvo padaryti Draugijos išdininę savo narius turi įvairiausiose pasaulio dalyse. Jų dauguma yra JAV, bet narių yra Kanadoje, Pietų Amerikos valstybėse, Vokietijoje, Australijoje ir kitur.

Pranešimams pasibaigus vyko Draugijos valdybos rinkimas. Nors dabartinis Draugijos pirmininkas Juozas Baciušas nuširdžiai prašė iš esamų pareigų atleisti, bet susirinkimui pareikšus labai vieningą priešingą nuomonę, buvo išrinkta šios sudėties valdyba ir ji taip pat pasiskirstė pareigomis: Juozas Baciušas — pirmininkas, Antanas Lapinskas — vicepirmininkas, Vincas Rastenis — sekretorius, Bronius Nemickas — išdinininkas ir Balys Gaidžiūnas — narys ir Vilties Draugijos reikalų vedėjas. Į Kontrolės komisiją išrinkta: St. Astrauskas, S. Nasvytis ir P. Žiūrys.

Apie Vilties Draugijos dabartinio namo praplėtimą — susirinkimams ir kultūriniam parengimams salės pastatymo reikalą kalbėjo Draugijos pirmininkas J. Baciušas ir reikalų

Turkija-Europos kartinis akmuo (Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Gegužės mėn. pirmojoje pusėje Turkijoje įvyko parlamento rinkimai, kuriems buvo teikiama platesnė reikšmė, išsėnanti iš lokalinių ribų. Turkija laikoma Europos saugumo sistemos kertiniu akmeniu rytuose, jos vaidmuo ypatingai svarbus prieš Sovietų Sąjungos kėslus Artimuose Rytuose ir ji turi patį gausiausių kariuomenę Europoje. Visa tai verčia atidžiai sekti, kas dedasi anoj tolimoje respublikoje, esančioje dviejų kontinentų — Europos ir Azijos — slenkstyje.

Turkija ilgą laiką buvo laikoma "Europos ligonių". Buvo sakoma, kad kiekvienam Europoje kiliusiam kare viena valstybė būtinai visada pralaimės, būtent Turkija. Taip pat pirmąjį pa-

Airijoje įvykė rinkimai atnė naują staigmeną ir ministeris pirmininkas Eamon de Valera turi pasitraukti. Parlamento daugumą laimėjo opozicija, kuri buvo pažadėjusi pažangnę ūkinę programą. De Valera Airijoje laikomas kovos veteranu ir simboliu prieš Anglijos priešpaukę.

vedėjas B. Gaidžiūnas. Dėl to reikalo aktyviai pasisakė clevelandiečiai nariai ir iš kitur atvykę. Tik 2 balsams pasisakius prieš ir dvidešimt balsų susilaukusių, 674 balsais nutarta tokią prielastą pastatyti. Jis reikalingas pačiai Vilties Draugijai, jis reikalingas Clevelando tautinėms, jaunimo ir kultūrinėms organizacijoms. Čia pat susirinkimas ir išrinko statybos reikalais rūpintis komisiją, kurioje, be reikalų vedėjo, įeina: K. S. Karpius, V. Orintas, J. Chmieliauskas ir A. Zdanis.

Susirinkime Vilties Draugijos nariai pareiškė savo nuomones Dirvos dažnimo klausimu, sugestijas dėl bendradarbių organizavimo ir turinio gyvimo. Visi patarimai priimti dėmesin ir kiek sąlygos leis jie bus įgyvendinami. Susirinkimui užsibaigus vakare Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius surengė pobuvį, kuriame Vilties Draugijos, politiniai ir kitais klausimais kalbėjo: K. S. Karpius, K. Cicėnas, B. Nemickas, V. Rastenis, B. Gaidžiūnas ir J. Baciušas. J. Baciušas visus dalyvaujančius paragino tuojau imtis Vilties Draugijos namų praplėtimo akcijos. Čia pat buvo Vilties Draugijos namo reikalams surinkta \$2205.00. Ši graži suma tegul būna visiems ženklas, kad vėl atėjo laikas įsijungti į talką ir šį nutarimą tuoj įgyvendinti. Ir mes tikime, kad Vilties namo praplėtimui reikalingas mes tuoj pradėsime susilaukti Jūsų visuose nuosirdžios paramos. Jos laukiame ir iš anksto už tokią paramą dėkojame.

saulinį karą turkai prakišo, bet karo pabaigoje Turkijoje buvo įvykdytas valstybės perversmas, kurio vadas ir siela buvo Kemal Paša, vėliau pasivadinęs Ataturku. Jis nūvedė Turkiją griežtų reformų keliu ir per trumpą laiką padarė iš jos moderniausią valstybę. Visa tai, kas kraštą siejo su kalifų praeitimi, buvo be pasigailėjimo išrauta.

Kol dar buvo gyvas Ataturkas, niekas rimtai nesikėsino į jo įvestą vienos partijos valdymo sistemą. Bet po reformatoriaus mirties valdinė respublikonų tautos partija nebepajėgė ilgai išlaikyti monopolinės padėties. Reikia pripažinti kaip neginijamo valstybinio subrendimo ir nesavanaudiškumo įrodymą tą faktą, kad ši partija nenuėjo beatodairinės diktatūros keliu ir paskutiniuos savo valdymo metais nebekiudė susiorganizuoti opozicijos partijoms. Kaip ir kiekviena partija, ilgus metus išbuvusi prie valdžios vairo, tautos partija nubluko, "nusidėvėjo". Krašte vis labiau plito įsitikinimas, kad jau laikas pakeisti vairininkus. Ir kai 1950 metais buvo paskelbti parlamento rinkimai, pirmą kartą be jokių suvaržymų juose galėjo pasireikšti taip pat opozicija. Rinkimai pasibaigė nelauktai dideliu opozicijos laimėjimu. Iš 487 vietų demokratine partija laimėjo net 407 mandatus. Tėnka pastebėti, kad Turkijoje įvesta vad. mažoritarinė rinkimų sistema, tad tai partijai, kuri surenkia daugiausia balsų, atitenka kone visos parlamento vietos. 1950 m. demokratai gavo 4,5 milijonų, o tautos partija — 3,5 mil. balsų.

Taip po 27 metų Turkijoje pasikeitė valstybės vairininkai. Valdžios priešakin atstovo demokratinės partijos žmonės. Savaine tarp abiejų partijų nėra jau tokios neperžengiamos prarajos. Skirtumai reikiški daugiau niuansuose, ne kaip pagrindinėse pažiūrose į valstybės gyvenimo tvarkymą. Demokratai yra keliais laipsniais liberališkesni, ne kaip ataturkininkai. Bet abi partijos yra vienodai nusistatę už Ataturko įvestą laicistinę santvarką ir abi priešinasi pastangoms grąžinti religijai vyraujančią padėtį. Ly-

giam būdu jos laikosi nuomonės, kad Turkija turi ugdyti pramonę, kuri ilgainiui pakeistų ligi šiolinę ūkinę struktūrą, kurioje dominavo žemės ūkis, dargi vertęsis primityvinėmis priemonėmis. Vyriausybė skatino sunkiosios pramonės steigimą, visą laiką buvo vežama įvairių mašinų, statomos elektros jėgainės ir t.t. Ryšium su tuo prekybos balansas pasidarė smarkiai pasyvus, teko imtis griežtų priemonių finansinei pusiausvyrai išlaikyti. Ir Turkijai į pagalbą atėjo Amerikos teikiama doleriai, kurie, iš vienos pusės, padėjo nugalėti sunkumus, iš kitos gi pusės, įgalino pakelti krašto ūkinį pajėgumą.

Amerikos doleriai buvo sunaudoti tikrai produktingai. Turkijoje nėra nuomonių skirtumų dėl užsienių politinės linijos; šiuo punktu visos didžiosios partijos vieningai sutaria. Turkija kartu su Graikija buvo priimta į šiaurės Atlanto karinę organizaciją (NATO) ir turkai lojaliai atliko jiems uždėtus prievolės karinio pasirėngimo srityje. Jei taip pat atkingai dalyvavo bolševikinės agresijos atėrmime Korėjoje. Su Jugoslavija ir Graikija turkai yra sudarę Balkanų paktą, kuris siekiama paversti karine sąjunga. Be to, turkai neseniai pasirašė paktą su Pakistanu. Turų politikai gerai nusimano, ko siekia Maskva.

Po keturių metų šiomet vėl įvyko turkų parlamento rinkimai. Kaip ir galima buvo laukti, demokratine partija laimėjo absoliutinę daugumą ir tokiu būdu iš 541 vietos jai atiteko 514 mandatų. Pagal rinkimų duomenis, demokratine partija pasiliks vėl ketveriems metams valdžioje. Naujasis parlamentas jau išrinko ligišiolinį valstybės prezidentą Celal Bayar, kuris neseniai lankėsi su oficialiniu vizitu Amerikos Jungtinėse Valstybėse, toms pat pareigoms.

• Gvatemaloje, kaip praneša oficialūs šaltiniai, iškraunamas jau kelintas laivas su ginklais iš anapus geležinės uždangos. Kadangi Gvatemala yra vienintelė Pietų Amerikos prokomunistinė valstybė, jos elgesiui skiriamas labai rimtas dėmesys. JAV pasiryžusi kariniais sustiprinti visus Gvatemalos kaimynus, kad neįvyktų kokių netikėtų staigmenų.

• Anglijos maršalas Montgomery padarė įspėjimą, kad Rusija yra paruošusi 400 divizijų ir orines jėgas kautynėms. Vien Rytų Vokietijoje Rusija laikanti 22 divizijas. Rusijos satelitai turi per 6,000,000 karių po ginklu.

• Formozos invazija į komunistinės Kinijos valdomus plotus vėl pasidarė dienos tema. Naujom kalbom davė pagrindą JAV armijos sekretoriaus Wilsono nuykimas ir Chian Kai-sheko pareiškimas, kad jis noris pradėti invaziją ir tam reikalui jau esąs paruošęs kariuomenę, tik laukias didesnės paramos ginklais.

• Maj. L. Ronzchin, Rusijos armijos karininkas, pabėgęs pas amerikiečius pareiškė, kad prieš trejus metus sprogdintos Rusijoje atominės ir vandenilio bombos yra tik laboratoriniai produktai, išsprogdinti propagandos tikslais.

• Prezidento Eisenhowerio specialus pasiuntinys pas Korėjos prezidentą Syngman Rhee — Arthur H. Dean grįžo į Washingtoną. Grįžęs tuoj padarė pranešimą valstybės sekretoriui apie savo atliktą misiją.

• Ženevoje jau penkta savaitė kalbama apie Korėjos ir Indokinijos reikalus, bet nė kiek nepažengiam pirmyn.

• Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrai grįžo iš Ženevos konferencijos gauti iš savo vyriausybių naujų instrukcijų.

Vietnamio valdytojas Boā Dai su žmona ir sūnum jau ilgesnį laiką laikosi Ženevoje. Vietnamiečiai pageidauja, kad greičiau grįžtų namo ir imtųsi į savo rankas tvarkyti grėsiančius kraštui pavojus.

Apie įvykusį pasitarimą

Gegužės 17-18 d. New Yorke buvo susirinkimas, kuris visai netikėtai pasivadino save "Lietuvių politinė konferencija".

Toks pasivadinimas lyg ir duotų pagrindą manyti, kad tai buvo visų ar bent daugumos laisvajame pasaulyje veikiančių lietuviškų politinių susirinkimų atstovų konferencija, ar gal net apskritai "pasaulio lietuvių" atstovų politinė konferencija.

Iš tikrųjų tai nebuvo tokio masto susirinkimas. Tai buvo tik trijų politinės veiklos organizacijų pasikabėjimas, būtent: ALT, Vliko ir Lietuvos Laisvės Komiteto, stebėtojo vaidmenį dalyvaujant ir Lietuvos pasiuntinio Washingtono atstovui.

Iš ALT puses dalyvavo trys Vykd. K-to nariai (Šimutis, Grišaitis, Vaidyla); iš Vliko pusės — jo įgaliojti atstovai, pirm. M. Krupavičius ir VT pirm. K. Zalkauskas, be to (be įsakaus Vliko įgaliojimo) ir Vliko narys E. Simonaitis; Liet. Laisvės Komitetas dalyvavo visas, t. y. visi 8 nariai; Min. Zadeikis vardu dalyvavo gen. kons. J. Budrys; be to dar buvo 4-5 asmenys, kaip svečiai.

Min. Zadeikis buvo lauktas susirinkime, kaip aktyvus — jo dalyvis, bet, turbūt, dėl Vliko žygio Bonnoje, ar dėl kitų priežasčių, iš jo buvo gautas pranešimas, kad be L. Dipl. Sefo specialaus įgaliojimo jam dalyvauti nedera, o įgaliojimų gauti per trumpas laikas, todėl jam ir tenka apsiriboti stebėtojo atsiuntimu.

Susirinkimo šeiminkė buvo ALT. Jos pirmininkas susirinkimui ir vadovavo, bet pradžioje ne tik nepateikė jokios darbu tvarkos, bet net ir susirinkimo tikslą vengė apibūdinti, sukydamas, kad "konferencijos pobūdis ir tikslas išryškės iš pranešimų", nuo kurių buvo ir pradėta.

Paskirų veiksmų pranešimai ir vieny kitiems paklausimai (bei šioi toki priekaištai) užėmė pusantros dienos. Dieno tvarkė, pirma kitų siūlyta, vė-

liau ALT vadų perredaguota ir surašyta, prieš dalyvius pasirodė tik pirmosios dienos vakare, prieš išsiskirstant.

Kai antrąjį dieną įpusėjus pagaliau buvo kaip ir baigtas jos pirmasis punktas (t. y. pranešimai, paklausimai ir t.t.), atsirado ir susirinkimo pavadinimą "Lietuvių Politinė Konferencija", su skambiais jos tikslo apibūdinimais. Paskutiniame antros dienos posėdyje kalbėta apie dalykus, apie kuriuos kalbama nuo 1945 metų... (Santykiavimas ir jų pagrindai su lenkais, vokiečiais, kitais ir t.t.). Tais reikalais numatytos dvi komisijos ir atžymėta kaip pasidalinamas darbas (iš esmės — pasidalinimas toks pat, kaip ligi šiol praktikoje buvo). Po konferencija ir pasibaigė. Tuo berods, buvo suredaguotas kilniai skambas pranešimas spaudai.

Atrodo, kad ši konferencija tokiu skambiu vardu pavadinėta svarbiausia tam, kad ji būtų būti įskaityta į Vliko vadų kelionės į Ameriką pateisinimo sąskaitą. Pačių didžiųjų kelionių tikslų Vliko vadai dar niekam neatidengė, ar jei ir atidengė, tai gal tik ALT vadams, kurie, kaip plačiai kalbama Chica goje, jau apmokėjo dalį kelionės sąskaitų (tuo tarpu \$2,000.—).

Elta apie šią konferenciją taip teikėsi paiformuoti visuomenę: "Veiksnių konferencija buvo numatyta pradėti gegužės 17 d. joje dalyvaujant abiem pirmininkams, min. P. Zadeikiui, ALT, LLK ir MLT. Programoje — aktualieji reikalai. Posėdžiai truko kelias dienas. Nepaprastai pakilia nuotaika praėjo gegužės 1 d. VLIKĄ sudarančių centrų pasitarimai. Priimta visa eilė svarbių nutarimų. Jokių nuomonių skirtumų tarp Vliko atstovų Europoje ir grupių centrų JAV-se nėra. Grupių pasitarimai eina vieningai."

Paragvajuje, jeigu vėl neįvyks kokia revoliucija kaip ten priimta, bus prezidentu gen. Alfredo Strossner. Tokių patvarkymų Paragvajuje laukiama ilpoms mėn. Dabar laikinojo prezidento pareigas eina T. R. Periera.

Prancūzijos kariuomenės vadai (iš kairės) gen. R. Salan, gen. P. Pelissier ir štabo viršininkas gen. Paul Ely lankėsi Indokinijoje ir paruošė naują karo vedimo planą.

SKAUČIŲ SESERIJOS VADOVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Chicagoje gegužės mėn. 29 ir 30 dienomis vyksta P. L. S. S. Skaučių Seserijos vadovų suvažiavimas. Suvažiavimas prasidės 10 val. ryto 3133 So. Halsted St.

Suvažiavime bus padaryti Seserijos vadovų pranešimai apie atliktus darbus, pranešimai iš vietų, paskaitos aktualiais klausimais, lauzas, skautininkių įžodis, atžymėjimas garbės ženklais ir pareigų perdavimas naujoms vadovėms. Skaučių seserijai iki šiol vadovavo v. s. Dr. D. Kesliūnaitė.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: B. Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIŠ, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: B. Gaidžiūnas. Registravimas kaip antrasis klasės siuntis 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atak. Nr. kainą 10 centų.

Kun. J. B. Končius, BALFo pirmininkas, gegužės 12 d. lėktuvu atskrido į Paryžių. Aerodrome svečią pasitiko CARE organizacijos Europoje generalinis direktorius Mayer, BALFo įgaliojantis Prancūzijoje dr. S. Bačkis ir Prancūzijos lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos reikalų vedėjas A. Švirnickas.

Gegužės 14 d. kun. Končius buvo priimtas kardinolo Maurice Felin, Paryžiaus arkivyskupo, kuriam padėjo jo teikiamą lietuviams paramą. BALF pirmininką pas kardinolą Felin palydėjo Lietuvos atstovas Paryžiuje dr. S. Bačkis.

Jungt. Tautų Augstasis Komisaras, Vokietijoje, steigia tam tikros rūšies kooperatyvą, prie kurio prisidės ir lietuviai. Kooperatyvas bus aprūpintas ir per jį surandamos naujos rinkos lietuvių tremtinių Vokietijoje pagamintiems laudies meno dirbiniams, medžio drožiniams ir t. t. Jų padaroma gana vertingų. Lietuviai Augustdorfe turi savo tautodailės dirbtuves ir gražiais tautodailės dirbiniais aprūpina savo tautiečius Europoje ir šiuo visus kitus šio meno megejus.

Filatelisti Spaudos Draugija lapkričio 6-13 d. yra numatę Sao Paulo mieste suruošti pasaulinį spaudos kongresą, į kurį bus kviečiami ir lietuvių spaudos atstovai. Spec. komisijai paprašius, Lietuvos konsulas S. Paulo mieste A. Polizaitis ryši-

ninku pristatė kun. P. Ragaišką.

Iškilmingai atidarant Argentinos parlamentą, parlamento rūmuose pirmą kartą dalyvavo visuomenės, niokso ir org-jų atstovai. Lietuvių kolonijai atstovavo "Arg. LB" leidėjas Pr. Ožinskis, specialiai pakviestas iš prezidentūros.

Gegužės 1-2 dd. Strasbūre (Prancūzijoje) įvyko Tarptautinės Tremtinių Krikščionių Darbininkų Federacijos (FITCRE) kongresas. Šiai federacijai priklauso Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Gudijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Ukrainos ir Vengrijos tremtinių krikščionių darbininkų organizacijos. Jos šūkis: "Už tautų laisvę ir socialinį teisingumą!"

76 BALFo Skyriaus Iždinin-kas V. Staškevičius atsiuntė šalpos reikalams \$100.00, kuriuos testamentu paliko BALFui neseniai mirusi Magdalena M. Graves.

ALT Centras prieš kiek laiko, pagal turimus adresus, išsiuntinėjo Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso delegatams ir atstovautoms organizacijoms Kongreso darbų knygą. Tačiau kai kuriems delegatams knyga negalėjo būti pasiųsta, kadangi jų adresai nebuvo pranešti.

Ribotas knygos egzempliorių kiekis dar turimas ALT Centre. Suinteresuotieji galėtų jį gauti pranešę savo adresus: 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

DETROIT

LIETUVIŲ NAMŲ REIKALAI
Liet. Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba gegužės mėn. 22 d. buvo suaukus lietuviškų organizacijų atstovus ir visuomenės veikėjus į pasitarimą lietuvių namų įsigijimo reikalui.

L. B-nės pirmininkas suaukšdino susirinkusius su nuveiktais darbais ir kvietė pasakyti savo nuomonę tuo reikalu. Išsiaiškinus visą eilę klausimų susirinkusieji buvo vieningos nuomonės, kad lietuvių namai Detroito yra reikalingi ir kad lietuviškoji visuomenė yra pajėgi juos įsigyti.

Namų įsigijimui bus išleista atitinkama suma akcijų (šerų), tad kiekvienas akcijos pirkėjas galės dalyvauti namų valdyme.

Sekantis organizacijų atstovų susirinkimas tuo reikalu įvyks birželio mėn. 2 d. 7:30 val. vak. Hispanos Unidos patalpose, kuriame bus svarstoma liet. namams įsigyti bendrovės įstatai.

BALFo ŽINIOS

BALFo ruoštas gegužės mėn. 8 d. vakaras buvo sekmin-gas. "Aušros Sūnūs" sutraukė į buv. lietuvių svetainę virš keturių šimtų žmonių, kurių tarpe matėsi prof. Padalis, E. Pauras, J. Palka, M. Šimonis ir daugelis kitų Detroito lietuvių veikėjų.

BALFo 76 skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja režiserei Z. Arlauskaitė-Mikšienei ir jos trupei suaukšdinusiui "Aušros Sūnūs"; dail. Ant. Melnikui — nupiešusiems dekoracijoms. Ačiū visiems, kurie bet kokių darbų prisidėjo, kurių visų nėra vietos išvardinti.

Viso to pasėkoje šis vakaras davė penkis šimtus dešimt dolerių pelno. Ta pačia proga vakaro dalyvių buvo suaukšta šeši šimtai aštuonių dešimties penki svarai drabužių ir batų, kurie supakuoti ir jau pasiųsti centrui. Didžiumos asmenų paaukoti drabužiai buvo nuostatai.

kiekis dar turimas ALT Centre. Suinteresuotieji galėtų jį gauti pranešę savo adresus: 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

biai švarūs, gražiai išprosyti, o viena ponija buvo įdėjusi net ki-biriuką taukų, kurie pasiųsti kartu su drabužiais. Visa tai rodo, kad aukotojai netik pagal išgales noriai gelbsti vargan patekusius savo brolius, bet juos ir nuoširdžiai gerbia.

Šalpos reikalams gautos auškos iš šių asmenų: Mrs. A. Kratage aukojo 10 dol., J. Duncia — 5 dol., Anna Radville — 2,50 dol., Helen Radville — 2,50 dol., Teresė Markevičius ir C. Staniulis — po 2 dol., penki asmenys paaukojo po 1 dol. Visiems šiems aukotojams širdingai dėkojame.

Sąjunga "Ramovė" įstojo natriu į Balfą ir įmokėjo 5 dol. natrio mokesčio už 1954 metus.

Šiais metais Detroito skyrius yra gavęs aukų 111 dol., suver-bavęs 349 narius ir pasiuntęs centrui trimis siuntomis 1395 svarus drabužių.

BALFo susirinkimas įvyks buv. lietuvių svetainėje birželio mėn. 6 d. 12 val. 30 min., tuojau po pamaldų. Susirinkimas bus trumpas, tad kviečiame skaitlingai į jį atsilankyti.

BALFo gegužinė įvyks liepos mėn. 11 d. Birutės darže.

SLA 352 KUOPOS ISKYLA

Tradicinis metinis išvažiavimas įvyks jau gegužės 30 dieną — šį sekmadienį, Mrs. P. Binkevičienės gražiam ūkyje, kurį pasiekti yra labai lengva. Važiuoti iki Middlebelt Road (kurio vykstame į Bichnut Grove daržą) jį pasiekus sukli kairėn, pavažiavus Middlebelt Rd. apie 4 mylias pamatysite didžiulę lentą — Liberty Park ir čia sukaite vėl kairėn ir pirmame ūky su-stojate.

Rengėjai užtikrina visiems gerą nuotaiką ir pilną pasitenkinimą. Šeiminiškės teneruošia pietų, nes išvažiavime visiems yra paruošti skanūs lietuviški pietūs ir kiti skanėstai.

Dėl informacijų skambinti p. B. Kėblaitienei WE 4-4866.

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!

BOSTON

ERD. SIMONAITIS BOSTONE
Gegužės 30 d. ALTo Tarybos Bostono skyriaus pakviestas atvyksta Mažosios Lietuvos vėl-kėjas Simonaitis. Tą dieną 3 val. po pietų Municip Bld. salėje skaitys paskaitą Bostono lietuviams.

Visi kviečiami į paskaitą atsilankyti. Vakare Simonaitis dalyvaus inžinierių bankete Cambridge. Svečias apsisistos pas ALTo pirmininką Joną Kasmuską — 767 Am. Lig. High Roslindale.

LOS ANGELES

LIETUVIŲ STUDENTŲ
BALIUS

Gegužės mėn. 8 d. Lietuvių Studentų Sąjungos Los Angeles skyrius, Los Angeles mieste surengė balių.

Balius buvo surengtas jaukių salėje, praėjo gražiu pasisiekimu, pralenkdamas visus iki šiol buvusius šiame mieste balius. Publikos buvo pilnutėlė salė ir mūsų atžalynas palaikė linksmą svečių nuotaiką.

Pelnas skiriamas neturtin-giems lietuviams studentams šelpiti.

Lietuviai studentai Los Angeles mieste susiorganizavo į Sąjungos skyrių jau prieš metus ir įsijungė į kultūrinę bei visuomeninę veiklą.

Veiklumu ypač pasižimi studentai: J. Kaminskas, Vl. Muklia ir kiti. Jie išrinkti ir į Amerikos Lietuvių Tarybos valdybą.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raka-dai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, krepškaitės, P. J. KERŠIS, dėl apkainavi-mo, ko visada reikalauja ap-draudos kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

For a Pleasant Holiday

THE YODER COMPANY

CLEVELAND, OHIO

Best Wishes to Our Friends and Patrons

CRYSLER PORRIS COMPANY

SALES and SERVICE

DODGE—PLYMOUTH AUTOMOBILES, DODGE TRUCKS

9216 SUPERIOR AVENUE

RA 1-8252

GREETINGS and BEST WISHES
TO ALL

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

GREETINGS and BEST WISHES

HAROLD L. BARBER

DISPENSING OPTICIAN

37 Years Experience Filling Oculists Prescriptions

716 National City Bank Bldg.

PR 1-1700

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JOSEPH M. SWEENEY

SHERIFF

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

M. WINOGRAD & COMPANY MANUFACTURERS OF FINE FURNITURE

MAURICE WINOGRAD, Mgr.

2536 Euclid Avenue

CHerry 1-3637

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

WATERLOO HARDWARE & PAINT COMPANY

We Carry a Complete Line of Hardware Supplies
FLOOR SANDERS FOR RENT

We Give and Redeem Eagle Stamps

16009 WATERLOO ROAD

KE 1-1300

THE MAY CO'S BASEMENT

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

VYRŲ REGULIARIAI 79c. SANFORIZED

Plonos gelumbės kelnės

Sutraukiamos ar užsegamos rūšies

Atrodymui... patogumui... skalbimui... negalima pralengti šių gerai atrodančių plonos gelumbės kelnų! Jos yra labai patogios ir lengvos. Visos pirmos rūšies kelnės parduo-damos už 79c! Dydžiai 30 iki 44. Parinktos spalvos ir raštai.

59^c

Famous Make 85c atletiški marškiniai

Sveicariskos rūšies, geros šukuotos medvilnės. Duoda aktyviam vyrui visišką rankų laisvumą, sugeria prakaitą, lengvai plaunasi, lieka balti! Su netikslumais Famous Make. Dydžiai 36 iki 46.

39^c

Vyrų Denim trumpos
Kelnės
1.99

Mazi netikslumai iš "famous make" 2.95 lygio. Šviesiai mėlynos ar Oxford pilkos. Dydžiai S, M, L.

Vyrų reg. 2.65 užsimaunami
Pusšvarkiai
1.29

Gabardino ir įvairaus mezgimo. V karklo rūšies vien-spalvės arba raš-tuoti. Visi pir-mos rūšies. Dy-džiai S, M, L.

Vyrų 2.55 prieky užsegamos
Liemenės
1.95

V karklo rūšies renkamų įvairių raštų. Reguliariai 2.95 vertės. Dy-džiai: mažo, vi-dutinio ir didelio.

The May Co's Basement Men's Furnishings Department

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago Ill.
Saukite — YA. 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, seštad.
10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad.
tik susitarus

Tel. ofiso ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 7-9 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais,
12-4 p. p. šeštadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis

Spec.: KODIKIŲ ir VAIKŲ LIGOS
VAL: darbo dienomis 9-5 ir 6-8 v. v.
išskyrus trečiadieniais 6-8 v. v.
seštad. 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p.

IR

Dr. Jaras Ramunis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL: antrad. ir ketvird. 7-8:30 v. v.
seštad. 3-5 v. p. p. ir pagal susitarimą
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL: Kabineto REpublic 7-1168
Budo: WAilbrook 5-9765

Rašo VIKTORAS GIRDEIKA, Vokietija

Bet likimas jį vis sekiojo. Patekęs į anglų nelaisvę, buvo išgabentas į Angliją. Bet iš ten pavykę pabėgti, kažkaip atkūręs į Šveicariją. Kai 1949 metais Braunschweigo prokuratūra kuria tai proga ėmė jo byla vartalioji, jis, patsai kaltinamasis, linksmas ir sveikas sau gyveno Šveicarijoje. Bet likimas randa būdų nukreipti nusikaltėlių ten, kur jam jau nėra išieities. Grįžo jis į Vokietiją kaip "eilinis prekybininkas" ir nuo 1952 m. gruodžio mėnesio apsigyveno Witten mieste, Ruhro krašte. 1953 metais jį suėmė ir bylai davė eiga. Bet dar kartą jam pavyko kažkaip išsisukti, nes jį iš arešto ir vėl paleido. Tada dar jo byla palyginti buvo plona. Trūko pačios tikrosios kaltinamosios medžiagos, parodymų tųjų, kurie patys yra Stutthofio pragarą išgyvenę. Žinoma, buvo tada kiek keistoka, kad mirties stovyklos komendantas taip sau vėl paleidžiamas.

VIENA BYLA BE MOSŲ

Viena stambi Stutthofo kankynių kaltininkų byla jau buvo svarstoma 1946/47 metais lenkų valdomame Dancige. Žinoma, tada niekas iš laisvojo pasaulio negalėjo vykti į Dancigą duoti savo parodymus. Tuomet Dancige teisė 28 buvusius esesininkus, tos stovyklos tarnautojus, kaltinamus žmonių kankinime ir žudyme. Visus juos pasmerkė. Bet visi jie tada kaip vienas nurodė į vyriausiąjį kaltininką, komendantą Hoppę. Bet niekas tuomet nesuvokė, kas su Hoppe buvo atsikė, ar dar gyvas, kur pasislėpė, ar jau negyvas ir teisimui nepasiekiamas. Tik dabar, 9 metais praėjus, galutinai paaišėjo.

Pokalbio proga įstaigos direktorius išskėlė naują mirtį išgaunantį Vasario 16 gimnaziją, atsižvelgiant į jos ypatingą būseną ir jos auklėjimo tikslus, ypatingas teises, kurios palengvintų ir mokytojų cenzo pripažinimą. Tai minčiai konkretizuoti Dr. Wienert pasiūlė Krašto-Valdybai ją apsvaarsčius, siūlyti Stuttgarto ministerijai susausti konferenciją, kurioje dalyvautų ministras ir Krašto Valdžybos atstovai, kartu su p. Dr. Wienert, kuris pažadėjo tokioje konferencijoje, grįžęs iš savo numatomos kelionės į Turkiją ir Graikiją, aktyviai dalyvauti ir padėti realizuoti jo išskeltą projektą. Inf.

DIRVA: 1272 E. 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Atidaryta: darbo dienomis nuo 9:30 iki 9:30 vak.

BALYS GRAŽULIS

— Vėliau, kai išblaivėjau, tokia neapykanta Lapinskui pakilo, kad nežiojau ją iklėšios dienos. Visada jį kaltinau, kad taip atsitiko. Pradžioje nieko nemaniau, o paskui iškalėjimo išėjus, žiūriu, kad negerai. Pasa-

veikti? Kol tebuvo ļaunībai, vis dar buvo
vilties, kad kļūst. O dabar? Ak gi ir jēš-
kojo tiesas bijodamas. Kai ji pasakē, kad
nori su juo pakalbēti, jām iš karto silpna
paliko. Nujaūtē, kas atsitiks. Ir jai pradējus

Daktarui atėjus jis skubinosi pasakyti, kad ir jo žmona šioje pat ligoninėje ir prašė

— Ar pasakēt, kād jos vyras čia, ligo-
ninėje guli?

— Taip. Raštinėje pasakē. Aš visai ne-
žinojau, tik stebėjau, kād neateinat.

Pakabino ir stovēja sienas, atsišļieģis. Negalēja koju pakeļti. Vos daējo iki savo kambario. Ir jautēsi labiau sudaužytas, kaip po susidūrimo gatvėje.

(Pabaiga)

Gyvybės ir sveikatos draudimas

Jungtinės Amerikos Valstijose įvairių rūšių draudimas yra gana populiarus ir draudimo įstaigos yra vienos iš didžiausių ir piniginių pajėgiausių įstaigų. Tačiau jos žymiai skyriasi nuo Europoje įprastų įstaigų.

Pirmiausia — jos yra privacios ir nėra tiesioginiai kontroliuojamos nei federalinių, nei atskirų valstybių įstatymais (išskyrus tik tam tikrą priežiūrą dėl atskaitomybės). Antra, — jos turi operuoti iš tų lėšų, kurias jos pačios surenka, negaudamos subsidijų iš pašalies. Tai reiškia, kad jos privalo dirbti su pelnu arba bent be nuostolių. Tai svarbus momentas, nes suvalstybtų europinių ligonių kasų labai žymią pajamų dalį sudaro valstybinės subsidijos, skiriamos iš valstybės ar savivaldybių biudžeto.

Dėl tų ypatumų, draudimo mokesčiai turi būti didesni, negu panašų draudimų duodančių europinių ligonių kasų, nes iš surinktų lėšų turi būti padengtos visos išlaidos, — tiek administracinės, tiek ir kompensacijos. Iš kitos pusės, pats draudimas lankstesnis, suteikiama galimybių pasirinkti įvairius draudimo formas, kurios jau ir savo esmėje yra gana skirtingos. Dėl tų pačių priežasčių ir apsidraudimo kaina, ir apsidraudus teikiama patarnavimai labai įvairuoja.

GYVYBĖS DRAUDIMAS

Tai labai plačiai naudojama draudimo forma. Esmėje ji labai paprasta: draudimo bendrovė, patikrinusi jūsų sveikatą, apskaičiuoja, kokios jūsų galimybės sulaukti ilgesnio amžiaus. Pagal tai apskaičiuoja premijas, kurias jūs turite nuolatos mokėti. Jei jūs sulauksite nustatyto amžiaus, — dažniausia tai būna 65 metai (bet gali būti ir kita amžiaus riba) — jūs gausite atgal beveik visą įmokėtą sumą. Jei jūs mirtumėte prieš tą laiką — bendrovė apsiima sumokėti draudimo sutartyje numatytą sumą tam asmeniui ar tiems asmenims, kurie bus nurodyti sutartyje.

DR. J. RAMUNIS, Chicago.

Ši draudimo rūšis yra apdraustajam mažiausiai rizikinga: jis kiekvieną atvejų gauna atgal įmokėtus pinigus — arba pats sulaukęs tam tikros amžiaus ribos, arba jo įpėdiniai jam mirus prieš laiką.

Esminis bendrovės uždavinys susidaro iš nuosimčių: tam tikra pinigų suma išbūna bendrovės dispozicijoje daugelį metų ir ji juos skolina už nuosimčių patikimiesiems kreditoriams. Bet tie nuosimčiai jūsų įmokėtų sumų nepadidina, jie jums nėra išmokami, bet sudaro bendrovės pelną. Tai yra tartum savos rūšies taupymas senatvės atvejui.

Šis draudimas naudingas kiekvienam, kuris dabartiniu metu pajėgia atidėti tam tikrą sumą senatvei, nes viskas ką apdraustasis nustoja, palyginus su indėliais bankuose, tėra tik bankų mokami procentai. Tačiau tuo pačiu metu apdraustasis suteikia garantiją savo šeimai, — kad jie gaus gana didelę sumą, jei apdraustasis mirytų prieš laiką.

Šios rūšies draudimą patarti įsigyti jauname amžiuje, nes tada metinės premijos bus mažesnės (bendrovė tikisi, kad jūs ilgesnį laiką jai įnešite visą tam tikrą pinigų sumą ir ji ilgiau.

APDRAUDOS PATARNAVIMAS MASINŲ, GAISRO, GYVYBĖS

Milijonai žino Farm Bureau apdraudą dėl žemų kainų. Bet ar jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą.

Perkant ar pratęsiant bent kokią apdraudą Jūs visad pasitelksite:

PAULINA MOZURAITIS
13706 Benwood Ave.
Tel. LO 1-7795

FARM BUREAU
INSURANCE COS.

• Farm Bureau Mutual Insurance Co.
• Farm Bureau Mutual Fire Insurance Co.
• Farm Bureau Life Insurance Co.
HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

gesnį laiką gaus už juos procentus). Taip pat ir bendras sveikatos stovis dažniausia bus geresnis, — taigi ir apsidraudimo sąlygos bus lengvesnės. Skirtumai tarp atskirų bendrovių, teikiančių šios rūšies draudimą, labai nedideli. Vienintelis momentas, į kurį verta atkreipti dėmesį, tėra, kad pasirinktoji bendrovė būtų pakankamai rimta ir, palyginus, stipri, bet tokių daug yra.

Šios rūšies draudimas turi dar kitą variantą: sulaukus tam tikros amžiaus ribos jums gali būti mokama mėnesinė pensija iki jūsų gyvos galvos, vietoj to, kad iš karto išmokėtų visą sumą. Tas skamba dar labiau viliojančiai, bet reikia neužmiršti, jog draudimo bendrovės labai gerai žino, koks yra vidutinis žmonių amžius, ir pagal tai apskaičiuoja pensijų didį. Tačiau reikia neužmiršti, kad nauda gali būti maža, nebent sulaukumėte tikrai netikėtai ilgo amžiaus.

Pora patarimų asmenims, norintiems šiuo būdu apsidrausti:

1) Visi tarnavusieji kariuomenėje yra šiuo būdu apdrausti. Valstybė moka premijas už tą laiką, kuris buvo kariuomenėje istarnautas. Išėjus iš kariuomenės tarnybos jūs galite šį apdraudimą pratęsti, perindami mokėti premijas iš savo paties lėšų. Tai padarius, valstybės įmokėtos sumos jums automatiškai užskaitomos, o taip pat ir metinės premijos bus gana mažos, nes jūs automatiškai įskaitomi kaip "geriausios rizikos atvejai", net be papildomo sveikatos tikrinimo.

2) Daug naudingiau draudimą išrašyti taip, jog jūs mokėtumėte premijas tikrai vieną kartą metuose. Nedidelė dalis iš premijų neužskaitoma tiesiog į įnešamą fondą, bet eina padengimui administracinių bendrovės išlaidų (atsieit, gaudami atgal savo pinigus, peržengus numatytą amžiaus ribą, jums mažas procentas kartais lieka nedamokėtas). Šis procentas pri-

BROLIJOS VADIJOS PASTOGĖJE

LSB Vadija išsiuntinėjo tūninkams, vietininkams ir paskirų vietų vadovams medžiagą Tėvynės lauzui. Šiuo lauzu plačiam pasaulyje visuose lietuvių skautų vienetuose pradedamos dainų varžybos. Jos baigsis š. m. gruodžio 15 d.

Bostoniškis pasktn. Algis Banevičius yra paskirtas JAV L. S. B. I. jo Rajono vadeivos pavaduotoju. Vyr. skilt. Vytautas Pileika Hartforde yra patvirtintas to pat rajono vyčių skyriaus vedėju ir LSB Vadijos Vyčių Sk. bendradarbiu.

Australijoj Geelongo, Vic., skautų vietininku yra patvirtintas pasktn. Norvydas.

Los Angeles skautų vietininku, vietoje pašaukusio pasktn. Vl. Paziūros, yra patvirtintas pasktn. Stepas Makarevičius.

Skautų Aido redaktorius kreipėsi raštu į visus skaučių ir skautų vienetų dėl medžiagos Sk. Aidui.

Vienetų vadovai raginami baigti atsiskaityti už išplatintus kalendorius "Tauta Budi". Knygos "Skautybė Berniukams" vajuš JAV vyksta sek-

klusau nuo to, į kiek dalių jūsų metinė draudimo premija yra padalinta. Būtent, jei jūs ją visą sumokate iš karto, vieną kartą metuose, — procentas beveik visada yra nulinis. Jei mokate po pusę du kartus metuose, — jūs turite priedo sumokėti tam tikrą (nedidelę) sumą. Jei mokate po ketvirtį, keturis kartus metuose, — toji priedinė suma yra didesnė ir t. t.

3) Jei norite apsidrausti didesnei sumai, bet jums būtų patogiau mokėti du (ar daugiau) kartus metuose, padalinkite draudimą į kelis visai atskirus draudimus su vienkartinėmis mokėjimais, vietoj, kad apsidraudę \$10,000, išimkite du draudimus po \$5,000 kiekvieną, ir terminuokite skirtingą mokėjimo laiką. Pavyzdžiui, už vieną draudimą — sausio mėnesį, už kitą — birželio ar liepos mėnesį. Tuo būdu, per ilgą metų eilę sutaupysite kiek pinigų.

mingai. Tuo reikalu atskirų rajonų sk. vyčių skyrių vedėjai yra išsiuntinėję savo atsišaukimus. Visai akcijai vadovauja LSB Tautinio Auklėjimo Skyriaus vedėjas ir Sk. Vyčių Sk. vedėjas pavad. sktn. Vaidievis Mantautas.

GRAZIAI LEIDZIAMA "GAIRELĖ"

Vokietijos rajono "Aušros" tuntas vis tebeleidžia neperodintą rotatorium spausdinamą laikraštėlį — "Gairelė". Šių metų Nr. 4 ytin idomus skilt. A. Skopo reportažas iš 5-jo pasaulinio skautų vyčių sąskrydžio Sveicarijoje. "Aušros" tunti ir vėl teko atsakinga ambasadorių našta — jo sk. vyčiai Kanderstege atstovavo Lietuvos skautus. Tas sąskrydis nebuvo praleistas uždarose patalpose.

Jo dalyviai šalia diskusijų ir žinių pasikeitimo išėjo tarnybiniu ARTIMUI — sutvarkė kalnų gyventojams kelius, takus ir ganyklas. Per keturias dienas atlikta tokio masto talka, kad patiemis vietos gyventojams reikėtų kelių metų darbo tai įveikti. Na, šalia to, sąskrydžio dalyviai išskylavo 15-20 asmenų grupėmis pasakiškose Alpėse ir pažino šveicarus. "Gairelė" duoda patrauklių žinių skautybės temomis, daug kronikos iš "Aušros" tunto veiklos, gražiai iliustruojama, kiek tai leidžia spaudos technika. Ją redaguoja skilt. V. Raišys.

PAS JORŲ SKAUTUS

Vokietijos rajono Baltijos laivų laivininku, vietoje pašaukusio valtin. P. Kazirskio, yra paskirtas vairin. Brakauskas.

Kanados rajone Toronto K. K. Vaidoto, vietoje pašaukusio jūrų pasktn. G. Kačanausko, laivų laivininku paskirtas valtin. M. Šlapšys.

Penki Rochesterio, N. Y., vietininkijos jūrų skautai Toronto išlaikė 3-jo jūrų skautų patyrimo laipsnio egzaminus.

Rochesteriškis paskilt. R. Blūdinkas pasiėmė rotatoriumi padauginti naujasis jūrų skautų patyrimo laipsnių programas.

LSB Jūrų Sk. Skyrius vis tebeilaukia iš vaikurių vienetų jų lobio skryniose užsigulėjusių žinių lapų.

Gegužės 2 d. Montrealio lietuvių jūrų skautai savo irklinė vaitimi pradėjo plaukiojimo sezoną. Savo plaukiojimo pastatą jie ruošiasi tinkamiau sutvarkyti, kad ir su burėmis galėtų raižyti Kanados vandenį. Gegužės 22 d. jūrų skautų rėmėjai buvo surengę Neptūno balių, kurio pelnas padės jauniems jūrinėms idėjos entuziastams.

IR ŠATRIJETES GRIZO

Jurginių proga Toronto buvo iškilminga skaučių Šatrijos ir skautų Rambyno tuntų sueiga. Skautams vyčiams buvo iškilmingai pašventinta per pamaldas šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje iš kanadiečių gautoji šv. Jurgio vėliava. Krikštėviai buvo LSB Vyriausiasis Skautininkas v. s. Stp. Kairys ir p. E. Pažėrienė. Sueigoje šv. Kazimiero salėje Šatrijos tunto skautės grįžo iš simbolinės kelionės po Lietuvą. Jos paskaitė puikių dienoraščių ištraukų. Kartu paugo skautiškos gretos, nes kelios jaun. skautukės ir vilkiukai davė įrodį: išklusytos vadovų kalbos ir paskaitytų sveikinimų. Sueiga užbaigta trumpa menina dalimi.

NERINGIETES GARSINA TĖVYNĖ

Gegužės 19 d. Sagio vadovaujama tautinių šokių grupė, kurioje šoka ir Neringos tunto skautės, puikiai pasirodė Clevelando amerikietiškos skautėms. Teko ne tik šokti, bet padainuoti kelias lietuviškas dainas. Lietuviškos entuziastingai stebėjo per 300 žiūrovių.

Vyriausiosios Skautininkės

GREETINGS and BEST WISHES

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

PARSON'S
PAINTING CO.

BRUSH OR SPRAY

Commercial Residential
Industrial

PAINTING AND DECORATING

Specialists in Color Harmony
"PERC"

4500 EUCLID AVENUE
HE 1-4735

GREETINGS

To Our Friends and Patrons

BARTUNEK
CLOTHERS

FINANCE YOUR

APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14958 St. Clair Ave.

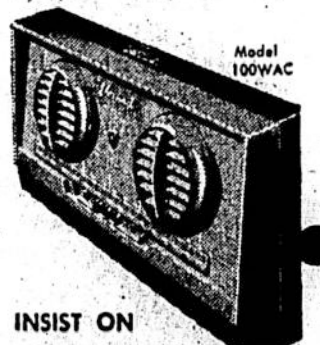
6529 Union Avenue

833 Prospect Avenue

Jūsų namuose karšta. Atkreipkit dėmesį į mūsų oro vėsintuvus.

DON'T
COOL
SPOTS

Spot cooling in summer is like being half-warm in winter...complete comfort cooling requires positive circulation of cool, dry air throughout the entire room.

INSIST ON

Vornado
VORTEX CIRCULATION

Vornado's exclusive "directional" air circulation gives complete draft-free circulation with penetration up to 30 feet and eliminates "spot cooling." We invite you to compare Vornado Vortex Circulation—you can actually see and feel the difference—Call, or come in for a free demonstration. OVER 4,000,000 SATISFIED USERS OF VORNADO COOLING APPLIANCES

C. & F. INTERNATIONAL
STORES

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
6926 Superior Ave.
Telef.: HE 1-8602

Darbo dienomis atidaryta nuo 9:30 ryto iki 9:30 vakaro.

Here's to good friends —
And to times that are pleasant and good.

Your Toast means most...with
JIM BEAM

World's finest Bourbon
since 1795

Salute a friend with Beam, and you've paid him a compliment he understands. For good wishes have accompanied Jim Beam since way back in 1795. Today it's widely recognized as The World's Finest Bourbon... the drink that means you respect your companions... the drink they'll respect you for choosing.

FIFTH \$379
Code No. 4116B

PINT \$239
Code No. 4116C

KENTUCKY STRAIGHT
BOURBON WHISKEY
B6 PROOF

JAMES B. BEAM
DISTILLING CO.,
CLERMONT, KENTUCKY

BEST WISHES

To Our Many Friends

M. O. MATTLIN

SPINET PIANOS

OF DISTINCTION

Easy Terms can be Arranged

2027 EUCLID AVENUE

PR 1-7633

Tautinio kelio jieškotojas

BRONYS RAILA

Netolimos praeities patyrimas parodė, kad šandien nėra sau- gu laisvai kalbėti spaudoje apie kiekvieną naują pasirodantį lietuvišką knygą. Prisimenu ma- no kuklią recenziją apie Vy- tauto Alanto "Pragaro Pošvais- tes"... Daug tūkstančių tūzmo eilučių buvo palieta tam tikroje spaudoje ir, kas juokingiausia, — net ne tiek prieš patį au- torių, kiek prieš jo veikalo re- cenzentą. Kam jis pasakė, kad tas romanas esąs įdomus, gy- vas, skaudus, dabarties gyveni- mo žaizdomis garuojantis!...

Jei kurio veikalo idėjos tū- loms kitoms ideologijoms nepa- tinka, pas mus yra įprotis rėkte rėkti, jog toks veikalas yra gry- nas šlamštąs, taipgi ir tie, kurie juo drįsta domėtis — taip pat šlamštai, "pagony" ir be abejo bolševikai.

Tokia tūl mūsų tautiečių ho- mo neanderthaliensis psicholo- gija manęs tačiau niekad nei- labai stebindavo, nei juo labiau gąsdindavo. Kiekviena rimtesnė ir gyvesnė naujai išėjusi lietu- viška knyga man yra labai įdo- mi, — nesvarbu, pritarčiau ar nepritariau jos idėjoms. Reikia juk žiūrėti ne tik kaip savo penkas klausas galvoja, bet ir kaip galvoja kiti tautiečiai, ką jie jaučia, ką ir kaip mąsto, ko- kius išvadų prieina, kokių atrai- dimų padaro. Juk čia, anot Vy- dūno, kaip tik ir reiškiasi mūsų dvasinis gyvumas.

KODEL EMĖM MERDETI?

Štai šį pavasarį Amerikoje pasirodė nauja lietuviška kny- ga, — beveik dar bailesnė už Alanto romaną, griežtesnė ir žymiai agresyvesnė. Tik šioji knyga ne "pagoniška", o visiškai krikščioniška ir net katali- kiška, tik, tas blogiausia, aiškiai einanti prieš Romos popiežių in- stituciją, ir pasisakanti, kad krikščionybė bei katalikybė tu- rintai būti daugiau pritaikinta gyvybiniams lietuvių tautos reikalams.

Tai tautinės lietuvių bažny- čios Scrantono parapijos klebo- no kun. M. Valatkos storokas veikalas, autorius leidinys, 244 psl., 1954 m., kaina \$2.50 "Po- piežiai ir Lietuva". Įžangoje au- torius sakosi jausias moralinį pasitenkinimą, jei šis jo darbas prisidės prie tautinės minties sustiprinimo ir toliau pasistato klausimą: "Tuo tarpu kai kitos tautos, priėmusios krikščionybę, suklestėdavo ir darė pažangą kultūrinėje srityje, lietuvių tau- ta nuo to laiko atvirkščiai — pradėjo merdėti. Susipratusiame lietuviui negali nerūpėti klau- mas, kodėl gi taip atsitiko?"

Kun. V. Valadka bando jieš- koti atsakymų beveik nuo Ado- mo ir Jėvos laiku. Trumpai per- žvelgęs prieškrikščioninę gady- nę ir pirmųjų didžiųjų civilizaci- jos lopšių susikūrimą, jis greit pereina prie Romos popiežių įsi- viešpatavimo gadyinės ir pla- čiausiai apsisotoja ties Viduram- žiais, kuriuos vadina "juodai- siais amžiais". Tais klausimais dabar, kaip žinoma, visame pa- saulyje mokslo žmonių tarpe ei- na smarki polemika: kaip kurie katalikų istorikai (jų tarpe, mū- sų dr. Z. Ivinskis ir kiti), filo- sofai bei teologai rūpinasi gali- mai gražesnėje šviesoje paro- dyti anuos "juoduosius amžius", o kiti, kuriems tie amžiai vis tebeatrodo buvus liūdniausia tamsumo ir fanatizmo gadyne, tęsia toliau jų "juodinimą".

Kun. Valadka stovi aiškiai šių pastatytų pusėje. Naudodama- sis daugiausia anglosaksų isto- rikų tyrinėjimais, jis labai tam- siomis spalvomis piešia visą Romos popiežių viešpatavimo erą. Nepagaili aštrių žodžių jų silpnybėms, klaidoms, ištvirki- mui, valdžios ir turtų godulys- tei, jų socialinės bei kultūrinės

politikos trūkumams. Tai be abejo yra didelė istorikų dalies tvirtinami faktai. Tačiau auto- rius į visą žiūrį polemisto aki- mis ir ne kartą susidaro įspūdis, kad vien neigiamųjų faktų pa- brėžimas nuveda į šališkumą. Mūsų civilizacijos kūrybai vi- duramžinė popiežių era yra tu- rėjusi lygiagrečiai ir neabejotinų nuopelnų. Pvz., architektūros, bažnytinio meno ar bažnytinės muzikos plėtroje, kalendoriaus sutvarkyme, celibato įvedime (labai teigiama ir bažnyčiai naudinga reforma...) ir t.t.

SMOGIS DĖL MOSŲ PACIŲ KALTĖS

Įdomiausia tačiau yra pasku- tinis knygos skyrius, kur palie- čiami lietuvių tautos santykiai su Romos popiežiais, krikščio- nybės įvedimo pasekmės Lietu- voje, jėzuitų žalingi pasidarba- vimai, lietuvių nutautinimas, ypač lenkinimas per Romos baž- nyčią ir pagaliau lietuvių iš- laikymo ir tautinės krikščioniš- kos lietuvių religijos aktualijos Amerikoje.

Kun. Valadka rašo: "Lietuvių tauta, būdama laisva nuo sve- timų įtakų, tebebūdama stab- meliška, nebuvo kitų tautų tarpe paskutinė, bet aiškiai pir- mavo ir sukūrė vieną didžiausių anų laikų Europos valstybių. Kasgi atsitiko, kai lietuvių tau- ta prievartos keliu buvo pakrik- styta? Jau pati pirmoji lietuvių tautos pažintis su Popiežium, buvo liūdna. Ne kieno kito, tik popiežių įsakymu Kryžiuočių ordinas ėmėsi lietuvių krikšty- ti ugnimi ir kalaviju. Čia ir bu- vo padarytas tas pirmas smūgis lietuvių tautai, kuris ją pakir- to... Ano meto lietuvių tautos tragedija ryškiai mums primena šių dienų lietuvių tautos būklę" (172, 173 psl.).

Visa tai autorių skatina jaut- riaai aiškinti, kad religija neturi būti atsietą nuo tautos ir jos gyvybinių reikalų, ji neturi būti svetimų interesų, nutautinimo ar dvasinio pavergimo įrankiu. Krikščioniškoji religija gali ir turi atsiremti savo tautos rei- kalais, jos dvasia, papročiais, jos interesais. Iš tikrųjų, jei lenkų dvasininkai per bažnyčią, kaip tai įrodė kan. Prapuolenis, ga- lėjo nevaržomi ir Romos nekliau- domi lenkinti lietuvių, kodėl mūsų dvasininkai negalėjo lie- tuvinti lenkus?... Lenkai reli- giją pritaikė savo tautos intere- sesams, o lietuviai ilgai bijojo- si... ir skaudžiai nukentėjo.

NAUJO ŠLIUPO SAUKIMASIS

Autorius atidžiai seka dabar- tinio Amerikos lietuvių gyveni- mo apraškus ir savo knygoje temperamentingai reaguoja. Iš- girdęs mūsų ateivių dvasininkų ir kitokių mokslininkų pareiški- mus, jog "viena močiutės sukal- bėta Sveika Marija ant Nemuno kranto yra daug galingesnė ne- gu moderniniai ginklai", kun.

Valadka konstatuoja:

"Kada girdim apie naujųjų ateivių panašius pareiškimus, pradėdam mąstyti, kad juodieji amžiai iš lietuvių tarpo neišny- ko. Vietoje kaupti lėšas pavergtai Lietuvai, rengiamasi į naują bažnyčios, mūsų sukrauti kokį šimtą tūkstančių ar daugiau do- lerių. Tarytum tokių pat mūrų lietuviai maža turėtų, tarytum dar maža yra agentūrų, kurios galingu siurbliu kasmet pom- puoja iš lietuvių kišenias do- lerių svetimiems... Anais lai- kais atsirado dr. J. Šliupas, ku- ris paskatino tėvyninčius pasi- priešinti klerui, kuris išmokė savarankiškai, nuo klero nepri- klausomai galvoti. Naujo klero antplūdžio akivaizdoje juntame, kad reikalingas naujas Šliupas, kurs ir šiandien atliktų tą patį naudingą lietuvių darbą" (205 psl.).

Bijau, kad čia nebūtų mažo nesupratimo. Anais laikais Šliupas buvo žinomas, kaip lai- samas, net ateistas. Tas, ži- noma, jo nedarė mažesniu, ne- bent didesniu lietuvių — kovoję už lietuvių atgavinimą ir tautinį savarankiškumą. Jis betgi vargiai gali būti siejamas su pastangomis kurti naują na- cionalinę ir kartu krikščionišką religinę formą lietuviams.

Tai smulkmena. Šiaip visos kitos kun. Valadkos idėjos apie tautinį kelių religijoje yra įdo- mios lietuviui patriotiui pamas- tyti. O tokiuose intymiuose da- lykuose yra bene geriausia, kai kiekvienas pats sau pasidaro iš- vadas.

Pigia kaina vėsūs kamba- riai.

ONLY
Vornado
HAS THIS UTILITY
"TURNABOUT"
AIR CIRCULATOR

MODEL 30CF
For Steel Casement Windows or a Portable Room Fan
Perfect for use as a window fan on steel casement windows. Simply at- tach to inside screen and plug in. Pulls cool evening air in—pushes hot air out... Ideal, too, as an ex- tremely SAFE portable floor cir- culator with a convenient carrying handle... call for a free dem- onstration TODAY.

Over 6,000,000 Satisfied Users

C. & F. INTERNATIONAL STORES

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

6926 Superior Ave.

Telef. HE 1-8602

Atidaryta: darbo dienomis nuo 9:30 iki 9:30 v. vak.

PUIKUS PREMIJUOTAS PILSENER SKONIS

THE PILSENER BREWING CO. CLEVELAND, OHIO

VISAI SLAPTAL...

PAŽANGAI NERA RIBŲ

Iš Ribokų namo pažanga ne- sustodama sklido į visą kaimy- nystę. Jos variklis buvo ponia Ribokienė. Ji darė visa, ką ga- lėjo; kad šeimos santykius, taigi santykiuose su vyru būtų nau- dojamose aktualios ir modernios formos. Tuo tarpu kaitur kitur pasauly žmonos savo duonpel- nius tebegarbino vėliniais, ru- pūžėmis, šėtonais ar galvijais, Ribokienės ir jos kaimynių žo- dynas buvo iš esmės pasikei- tęs. Jos, išliedamos sugedusią tulžį, dabar šaukdavo: tu fron- tininke, lankininke, vlikininke, diplomatininke, viltininke ir ki- tus naujausius keiksmažodžius.

Pažanga naujakeiksmių srity neatejo taip lengvai ir staiga. Bet Ribokienės užsispyrimo ir inteligencijos dėka ji nesustojo vietoje ir nešliaužė atgal.

Ribokienė kasdien po kelias valandas skaitydavo įvairius laikraščius ir savo galva, nieko nesiklausius, sugėdėdavo atrink- ti, kuris žodis jau bus pribren- dęs pakišti į apyvartą. Kai ku- ris bandymas sunykdamo jau čia pat, savo namuos, pasaulio ne- išvydęs. Nežinia, kas dėl to bū- davo kaltas: ar nevykęs parin- kimas, ar Riboko sausa galva. Kai, žmonos pagarbintas kokių naujakeiksmių, Ribokas jo ne- pagaudavo ir neįsidedėdavo, tai viskas ir likdavo, kaip buvę, nes pažangą išnešdavo į žmones tik- tai jis, o ne ji.

Šią kartą naujakeiksmis atė- jo tokia forma, kad jo išlikimas buvo užtikrintas. Kai žmona pa- dėjo sriubą po nosim, Ribokas tik pauostė ir suriko:

— O ką čia dabar per jovalą išvirei!

Ribokienė vos tulžis neiši- liejo. Ji galvojo, triušė, kūrė visai naują patiekalą, o jis ši- taip man!

— Tai, va, ir daryk ką tokią! Tu tikras liberalas ir daugiau nieko!

Naujakeiksmis liberalas jau kelinta savaitė maišėsi po spau- dą. Kun. Yla, Bronys Raila ir dar kažkoks Vincas Kudirka juo vanojo vienas kitą nei ne- atskivėdami.

Ribokas liberalą kelis kart pakartojo pašnabždom ir įsikėlė į savo medinę galvą.

Turėjo jie tokį Pagrabinių Giedorių Klubą, kuriam atėjo metas daryti kopūstų ir dešrų vakarienę. Susirinko klubininkai ir ėmė tartis, kur, ką ir kas. Netaip lengva susitarti, jeigu Ribokas sako, kad kopūstus rei- kia šutinti, o Anužis — virti. Pasidalino posėdininkai į dvi lygias partijas ir vienas po kito, tvarkingai balsą paimdami, vi- saip istoriškai ir ekonomiškai įrodinėdami, gynė savo įsitiki- nimą, kad kopūstus reikia šu- tinti, o ne virti. Kiti įrodinėjo atvirkščiai. O partijų lyderiai Ribokas su Anužiu kone į krū- tines stvėrė.

Pagaliau Ribokas, suprakaita- vęs ir išraudęs, pilna gerklė su- rikio:

— Žinai, Anuži, kas tu esi? Aš tau pasakysiu, kad nori! Tu liberalas! Pasmirdęs liberalas ir viskas!

— O tu? Kas tu esi, rezisten- te tu!

Naujakeiksmis rezistentas jau buvo tvirtai įsiplietinęs ir pla- čiai vartojamas. Bet dėl liberalo Anužis nejuokais įsiuto.

— Koks aš tau čia liberalas! Ar aš ką pavogiau, ar užmašiau! Ar aš jau kelinti metai visų savo sudėvėtų drabužių į Balfą neatiduodu! O aš jam liberalas! Žiūrėk tik tai. Ne, to jau per- daug. Pirmininke, aš reikalau- ju, kad Ribokas už liberalą būtų išmestas iš klubo.

Pirmininkas kelis kart po no- sim pakartojo "liberalas" ir įsi- tikino, kad skamba neblogiau- siai. O Riboko jam buvo gaila:

nepamainomas pardavėjas per- metinę kopūstų vakarienę ir klubo mokestį visada laiku su- moka. Pagalvojo, pagalvojęs ir sako:

— Riboke, ar sutinki, kad aš pasiimčiau nuo Anužio tą libe- ralą?

— Sutinku.

— O tu, Anuži, ar sutinki? Sutiko ir Anužis.

— Taigi, vyrai, — pasakė pir- mininkas, — šiandien čia tik aš vienas liberalas. Bet rytoj ir, tikiu, ilgus metus liberalais jus keiks jūsų pačių žmonos. Ir pirmininkas šventą teisybę sakė.

V. Medinis

LOKAS SU LOKIU — ABUDU TOKIU?

Balandžio pirmosios dienos proga St. Barzdukui linkėjome įsitikinti pagaliau, ar iš viso yra koks nors LB centras. Linkėji- mas buvo nuoširdus, nes šį cen- trą, vadinamą Loku, pasirodo, nėra taip jau lengva surasti. Antai Juozas Alaušius, matyt, turėdamas labai svarbų reikalą ir niekur jo neradamas, per "Aidus" parašė jam atvirą lai- ką. Gal gi atsisauks, galvoja žmogus: čia juk ne kokiam dar- bui planuoti ar dirbti jis kvie- čiamas, o tik šiaip sau.

Betgi mes nujaučiam, kad nieko iš to neišeis. Neatsilieps, nes Lokas, nerangumu visiškai prilygdamas lokui, kaipuo nuo jo ir skiriasi: jis miega ne tik žiemos vidury, bet pučia išsius metus, o kartais ir daug ilgiau — ligi gyvos galvos. Tad ir priežastis "Lokas su lokiu — abudu tokiu" nėra 100% teisin- gas.

Dingo mūsų inteligentai

Benys Babrauskas, darbams fabrikuose mažtanti, pradėjo jieškoti inteligentų ir "Drauge" paskelbė viešą jų pajieškojimą. Gal, sako, jie, dabar turedami daugiau laiko, kokį laikraštį ar kultūros žurnalą užsiprenume- ruos. O jų, inteligentų, juk yra. Kad ir tokioje Čikagoje, sako, kiek yra vien tik visokių kūno dalių daktarų! Kartais jų skel- bimai "Drauge" užima nei kiek nemažiau vietos, kaip ir įvairūs ir labai gausūs kriminalinių nu- sikaltimų aprašymai.

Rimta priežastis

Kai Jurgį jo draugas paklau- sė, kodėl jis šiandien toks nu- siminęs, tai jis paaiškino, kad prieš kiek laiko buvo taip smar- kiai susibares su savo žmona, kad ši pagrasino su juo nekal- bėti trisdešimt dienų.

— Na, tai turėtumėt tik džiaugtis dėl to.

— Taigi, — atsakė Jurgis, — bet kad šiandien jau paskutinė diena.

Dėl to verta

Visi labai stebėjosi, kai se- nyvas žmogus buvo pasodintas į kalėjimą už aštuoniolikmetės nuskriaudimą. Jo šeima jį pri- sipyrus klausė:

— Ar tu taip padarei? Sa- kyk teisybę!

Senis atsakė:

— Nieko aš jai nepadariau. Bet kai ta mergina mane ap- kaltino nuskriaudimu, man bu- vo tokia garbė, kad prisipaži- nau kaltu.

Skirtumas

Jis: — Atsimeni tuos gerus laikus, kai aš buvau šešiolikos, o tu keturiolikos?

Ji: — Taip, taip, kurgi ne.

Jis: — Taigi, bet dabar aš keturiasdešimt penkerių, o tu aštuoniolikos.

Tikrai žino

— Mano namuos gyvena tryje dukters, žmona ir uošvienė.

— Gali kirsti lažybą, kad tu tik tada tegali atverti savo bur- ng, kai žiovaujai.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SMITH'S RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOODS
A Modern Cocktail Lounge

Wines - Beer - Liquor

222ND AND LAKE SHORE BLVD.
RE 1-2787

GREETINGS and BEST WISHES

THE HUMPHREY CO.

EUCLID BEACH PARK

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CLEVELAND CHAIN & MFG. CO.

Broadway and Henry MI 1-4200

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

DROST & DROST

2191 South Green Rd. EV 2-1300

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD
LO 1-5367

GREETINGS and BEST WISHES

T. V. GROGAN COMPANY

MORTGAGE LOAN CORRESPONDENT

The MUTUAL BENEFIT LIFE INSURANCE CO.

The MANUFACTURERS LIFE INSURANCE CO.

610 Hanna Building

CH 1-5080

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

VARGO BROTHERS SUNOCO SERVICE STATION

WHERE WE GIVE YOU THE BEST IN SERVICE.

6947 St. Clair Avenue

EN 1-9838

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

MOSŲ MENININKAI

Simtų tūkstančių tiražo Amerikos savaitinis žurnalas Time gegužės 17 dienos numeryje, meno apžvalgos skyriuje, davė pirmą vietą (dviejuose trečdaluose puslapių) lietuviui menininkui Vytautui Kasiuliui, tremtiniui, kuris kaip ir kiti Lietuvos tremtiniai, sunkiomis sąlygomis karo metu pasiekęs Pariziu, ten 1949 metais turėjo drąsos surengti savo kūrinių parodą. Dabar vėl surengė dar didesnę parodą, atkreipusią ir Amerikos meno kritikų dėmesį. Time pabrėžia, kad tris jo kūrinius nupirko New Yorko Manhattan Moderninio Meno Muzėjus.

Time, paduodamas Kasiulio kelis biografinius faktus, įdėjo jo nuotrauką ir vieno kūrinio klisę, jį pristato kaip menininką, bandantį atvaizduoti gyvenimo linksmesnį pusę. Meno kritikai, sako žurnalas, entuziastiškai skelbia Kasiulį smagumo oazės pesimizmo ir dvasios nuslugimo tyruose. Sako, jo kūrinių bendrai atneša jam po \$200 ir jų gerokai parduoda. Taigi, Vytautas Kasiulis gali pakentėti iš savo kūrybos gyventi. Kas amerikiečiams kritikams patinka tai jo pažiūra į gyvenimą: "Žmonės per daug rūpinasi. Tikrumoje, ko mums būtiniausia reikia? Kambario, lovos, ir vieno gerų pietų kasdien. Saulės spindėjimo dar vis yra pakankamai".

Clevelando Plain Dealer sekmadienio priedo žurnale "Pictorial Review" tilpo nuotraukos kūrinių vietos dviejų menininkų, Antano Vaikšnoros piešinio laimėjusio pirmą prizą, ir Alvinos Baltrukonytės pirmo prizą fotografijos meno srityje. Jie išstatyti metinėje parodoje Clevelando Meno Muzėjuje.

ATLANTO LAIVAI DIDŽIAISIAIS EŽERAIŠ

35 metus kovoję Didžiųjų Ežerų miestai laimėjo: Kongrese šiomis dienomis pravedė įstatymą ir paskyrė pinigų, prezidentas Eisenhoweris tą įstatymą užtvirtino, pastatyti Atlanto laivams kelio į Didžiuosius Ežerus St. Lawrence upe. Iki šiol šiam projektui pajėgdavo kelią pastoti geležinkelių ir rytinių uostų interesai, kurie skelbė, kad įrengus laivams kelią iš Atlanto iki Clevelando, Detroito, Chicagos ir kitų pa-ežerių uostų, nukentęs geležinkelių ir rytinių uostų bus.

Dabar pavyko Kongresui įtikinti, kad tas kelias reikalingas atvežti, be kita ko, ir geležies rūdą, kurios atrasti nauji sluogsniai Labradoro, šiaurės rytų Kanadoje. Savi geležies rūdos sluogsniai jau veik baigiasi, Amerikos plieno pramonė pradeda rūpintis remtis Labradoro rudimi.

Milwaukee, Duluth, Detroit, Cleveland, Buffalo ir eilė mažesnių Didžiųjų Ežerų uostų jau dabar skaičiuoja, kiek jiems bus pelningas tas projektas.

Kanada tam tikslui paskyrė \$200,000,000, JAV dadas \$105,000,000. Be to, tas projektas duoda galimybę turėti milžinišką, \$600,000,000 hydro-elektros jėgainę, kurią statys bendrai Toronto ir New Yorko valdžios.

Iki šiol Kanada turėjo praskaičius reikalingus pagilinus savo pusėje ir maži laivai su prekėmis iš Europos atplaukdavo iki Clevelando, bet tik maži. Dabar apie 1,500 mylių St. Lawrence upės ir Didžiųjų Ežerų vandens kelio bus pagilinta didesniems laivams plaukioti.

GELEŽINKELIŲ VARGAI

Išsivystęs susisiekimas automobiliais ir sunkvežimiais prekių pervežimas smaugte smaugia geležinkelius. Valstybei išsi-

tiesus nuo Atlanto iki Pacifiko, geležinkeliams būtų auksą laikai jeigu ne automobiliai, sunkvežimiai, ir, pagaliau, lėktuvai.

Išskyrus švenčių laikotarpius ir šiaip nepaprastus įvykius, keleiviniai traukiniai kasdien eina pustušti. Geležinkelių uždėjimo studijos nuo 1951 metų rodo, kad 1,200 keleivinių traukinių veikė su nedidekliais bendrai apie \$85,000,000 metuose. Sekančiais dviem metais išimta iš eismo 315 keleivinių traukinių, suretinant jų važinėjimą. Jeigu tarp Chicagos — Clevelando — New Yorko per 24 valandas ejo 18 traukinių, jų skaičius sumažintas iki 12. Ir taip tarp visų kitų miestų.

Sunkvežimiai atėmė 75 nuos, traukinių prekių pervežimo biznio. Geležinkeliai laikosi nuolat iškovodami augštesnes kainas už keleivių ir pašto bei prekių pervežimą. Daug pašto jau lėktuvais veža. Ir dabar kalbama apie įvedimą sunkvežiminių pervežimų pašto tarp artimesnių miestų.

Atgavimui dalies prekių pervežimo biznio, geležinkeliai sugalvoja naują būdą: įrengs platforminius ratus pervežti didžiuosius prekius sunkvežimius tarp tolimesnių miestų. Pav., iš Clevelando į New Yorką, Chicago ir kitur, didžiuosius sunkvežimius, užstumtus ant geležinkelio vagonų ratų, sako, galės pervežti pigiau, negu dabar kaštuoja sunkvežiminių pravažavimas.

IR VIEŠBUČIAI VARGSTA

Vazinėjant po Ameriką teko patirti skurdžią padėtį miestuose esančių viešbučių. Neseniai dar jie laikėsi gerai, bet dabar jų biznis labai sumažėjo.

Viešbučius smaugia naujai su automobiliais atsiradę, taip vadinami motoristams hoteliai, "motels", dabar puošniausiai pastatyti užmiesčiuose prie kelių, kur automobiliu važiuojant lengva sustoti ir nereikia miestiečių šiekoti nakvynės. Moderniniai moteliai įrengti išleidžiant šimtus tūkstančių dolerių, turi visus viešbučio patogumus, ir už kambarį reikia mokėti net brangiau negu viešbutyje, tačiau visi užpildyti, ypač tie, kurie pastatyti prie didžiųjų kelių. Juos išlaikyti atsieina pigiai, jų mokesčiai maži, ne taip kaip miestų viešbučių savininkams. Tūkstančiai žmonių kasdien nakvoja tuose moteliuose, nedavę žuodami ir miestus ir miestelius, kur viešbučiai nesulaukdami biznio skursta. Neturėdami pakankamai įplaukų jie negali nei modernizuotis. Tik didmiesčiuose esantieji viešbučiai verčiasi geriau.

Taip per 40 metų laikotarpį Amerikoje automobiliai išvarė arklius iš biznio, sunaikino geležinkelių biznį, ir dabar viešbučių biznį.

NEGRAI GALUTINAI SUYGINAMI

Augščiausio JAV Teismo pirmininkas Warren paskelbė to teismo vienbalsį sprendimą, kad skyrimas mokyklose negrų vaikų nuo baltųjų yra priešingas šalies konstitucijai. Nuo dabar skyrimas turi būti panaikinta tose valstybėse, kur tas dar buvęs praktikuojamas. Ir nuo ateinančio rudens tuo paskelbimu, sako, turi būti pradėta vykdyti visiškai lygybė juodiesiems su baltaisiais visose mokyklose. Jau dabar šiaurėje tas buvo paprastas dalykas.

Tas nuosprendis vadinamas reikšmingiausiu nuo 1861 metų prezidento Lincolnio, negrų išlaisvinimo proklamacijos, kurią tada paskelbus įvyko valstybės

HARTFORD

FLIRTUOJA SU PROGRESYVIAIS

Prieš kiek laiko JAV valdžia padarė pranešimą, paskelbiant subversyvinę organizaciją, kurių sąrašas buvo ir "Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija" (LDLD) ir "Lietuvių Darbininkų Susivienijimas" (LDS). Suprantama, toks valdžios žygis netiesioginiai palietė ir tas organizacijas bei klubus, kuriuose yra įsiskverbę keli raudonieji ir teršia organizacijos vardą.

Lietuvių Piliečių Politikos Klubas Waterbury, Conn. pastebėjęs tokį JAV valdžios paskelbimą, buvo vienas iš pirmųjų Connecticut valstybėje, skubiai sušaukęs klubo susirinkimą ir padaręs nutarimą, kad nuo dabar šių minėtų organizacijų parengimams, susirinkimams, prkalboms, koncertams, klubo patalpose vietos nėra.

Reikia pasveikinti šio klubo valdybą už tokį žygį.

Šis Waterburio Piliečių Klubas pasiūlymas turėjo būti geras pavyzdys kitiems piliečių klubams, bet pasirodo, kad ne visur. Štai Lietuvių Piliečių Klubas, nors kai kas jį vadina "trupčiuka" raudonu, bet netiesa, jis turi gerą vardą ir gana populiarius, tačiau dabartinė valdya lengvabudiškai supranta demokratijos sąvoką, kad "progresyviais" pasivadinsiu, jų žalingai veiklai, leidžia pasinaudoti klubo priedanga. Pavyzdžiui, gegužės 2 dieną, "progre-

skilimas, sekė penkių metų pilietinis karas.

Kaikurios pietinės valstybės pasisakė, kad pildys tą teismo nuosprendį, bet kitos vis ryžtasi hikiytis, ir, sako, savo baltiejiems vaikams statys privatinės mokyklas, neleis su negrais maišytis.

GERIAUSI LINKĖJIMAI

Visiems Mūsų Draugams ir Rėmėjams

Visi Moderniniai Patogumai

AR JUMS VISADA pririekia šveisti savo toiletą kada pasitaiko atsilankyti svečių, prieš jų atvykimą?

Tam patogus pagelbininkas šiandien yra SANI-FLUSH, geriausias disinfektantis toiletų įtalpos valytojas. Jis toks moderninis kaip ši minuta.

SANI-FLUSH išvalys jūsų toiletą įtalpą chemikališkai, pašalins plėmus ir nešvarias susidėjusias gliaumes, užtikrins toiletą įtalpą visai švariai, taipgi pašalins visokių kvapus, o tam nereikia pridėti jokio darbo.

Visiškai saugus visokioms toiletų sistemoms. Veikia minkštame ar kietame vandenyje.

PARSIDUODA visur dviejuose patogiuose didumuose. BANDYKIT mūsų išdirbamą MEL'O CLEANER ir vandans minkštytoją, tinka voniai, virtuvei ir skalbyklai.

The Hygienic Products Co.

syvių" organizacija surengė koncertą klubo patalpose, 227 Lawrence St. žinoma, vietiniai lietuviai pasipiktino ir užprotestavo. Sekmadienio ryte, per lietuvišką radijo programą, leidžiamą iš KNB stoties New Britain, Conn., ragino visus patriotus lietuvius piketuoti "progresyvių" koncertą. Ir apie pirmą valandą po pietų pasipylė apie 300 žmonių prie klubo patalpų. Atsirado ir policijos sargyba, be to ir laikraštininkai, fotografai. Ir štai "Hartford Times" pirmam puslapy atspausdintas visos parodos paveikslas, kaip lietuviai patriotai piketavo subversyvių koncertą Piliečių Klubo patalpose. Ar tai garbė LAP Klubu valdybai ir jo nariams?

Jeigu tie "progresyvieji" susilaukė užtarnauto valdžios įsikišimo, paskelbiant jų organizacijas subversyvinėmis, kenksmingomis šiam kraštui, tai ar nelaiskas padoriam LAP Klubui irgi padaryti išvadas.

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

DAVIDSON MOTORS, INC.

SEE THE NEW 1954

DODGE — PLYMOUTH

COMPLETE

SERVICE FACILITIES

3140 WEST 25th STREET

SH 9-0900

GREETINGS and BEST WISHES
To My Many Friends

A. PAUL TINCER

HANDWRITING EXPERT

Expert on all Questions on Forgeries. — Age of Ink
Paper, Typewriting, Court Photographs

NATIONAL CITY BANK BLDG.

CH 1-2344—MA 1-7696

Evenings—WY 1-3666

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

THE F. W. ROBERTS COMPANY

OFFICE SUPPLIES and EQUIPMENT

SINCE 1890

WE FEATURE PENDAFLEX HANGING FILES

642 SUPERIOR AVE., N.W.

MA 1-1910

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai mūsų draugams

ir rėmėjams

JACK KLUM REALTY CO.

15604 Waterloo Rd.

IV 1-2901

HOLIDAY GREETINGS

KIFFER TOOL & DIE, INC.

Special Machine Precision Built Progressive
Lamination Dies

5601 TILLMAN

WO 1-2440-1-2

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC COLLARS
AND CUFFS

Main Office and Factory — 413-15 Huron Road
413 HURON ROAD CH 1-7723

BEST WISHES
To Our Many Friends

SLAGAR MACHINE & TOOL COMPANY INC.

9401 Sandusky

VU 3-7788

Best Wishes to Our Friends and Patrons

SURPLUS VALUE CENTER

4636 ST. CLAIR AVENUE.

EX 1-6749

BEST WISHES

To Our Many Friends and Patrons

WATERLOO DEPARTMENT STORE

Mr. H. Goldfarb - Mgr.

15504-12 WATERLOO ROAD

IV 1-1204

Cleveland ir APYLINKĖSE

CLEVELANDO STUDENTAI

Neseniai Lietuvių Studentų Sąjunga išsirinko naujus valdomuosius organus. Rinkimus pravedė Rinkiminė Komisija, sudaryta iš Clevelando skyriaus narių V. Juodvalkio (pirm.), N. Vedegetės (sekr.), J. Kazlauskos, R. Bajoraičio ir J. Vyšniauskos. Be to Clevelando skyrius tvarko sąjungos biuletenį, kurį redaguoja Pr. Joga, administraciją tvarko D. Bartuškaitė, talinkinauja skyriaus narius, spausdina "Dirvos" spaustuve.

Pavieniai studentai pagal išgales dalyvauja aktyviai visuomeniniame gyvenime, priklausančių įvairioms organizacijoms, sambūriams, klubams ir pan. Skyrius gali pasidžiaugti gražių studijuojančio jaunimo būriu, kurį sudaro virš 50 lietuvių studentų. Be šių studentų, Clevelande yra dar daugiau lietuvių studentų, tačiau nepriklausančių skyriui. Kas metai galima pasidžiaugti studentų darbo vaisiais, nes augstuosius mokslus sėkmingai baigia ne vienas studentas.

Skyriaus valdybą yra pramatuojanti savo veikimo ateities darbų, kuriuos bus stengiamasi įgyvendinti. Greitu laiku numatoma suruošti studentišką tradicinį Finis Semestrį, kurio metu būtų pasidžiaugta šiais metais mokslus baigiančiais studentais.

Spaudos atgavimo suakcentuotą paminėti skyrius surengs jaunimo akademiją, kuri įvyks spalio mėnesį.

Kiekvienais metais Clevelando studentai ruošia tradicinį vakarą. Sekantis vakaras yra numatytas suruošti gruodžio mėn. 31 d. Tai bus nuotaikingas ir iškilmingas Naujų Metų sutikimas Clevelando visuomenei. Tikimasi, jog visuomenė tinkamai įvertins šį užsimojimą ir kitos organizacijos tuo metu neruos panašaus pobūdžio parengimų. Studentai nori sutraukti ko daugiau lietuviškos visuomenės ir šį parengimą ir jau dabar pradėjo tam vakarui ruošti. Darbas turėtų atnešti gerų vaisių.

DR. S. TAMOŠAITIS
Ilgesnį laiką sirgęs paskutiniu metu buvo išvykęs atostogų į Naująją Angliją. Aplankė gimines ir pažįstamus.
Grįžęs iš atostogų dantų kabinete vėl pradėjo pastoviai dirbti. Dr. S. Tamošaitis kabineto telefonas: EN 1-1378.

'BALETO IR DAINOS VAKARAS
rengtas LAS Clevelando skyrius, sutraukė apie 250 svečių. Programą išpildė Simo Velbasio baleto mokyklos auklėtinės ir operos solistė Alė Kalvaitytė. Pianu palydėjo St. Kalvaitis.

LABAI GERAS NAMAS
Vienos šeimos su 4 miegamaisiais. Didelis ir rūpestingai sutvarkytas sklypas. Gaso šildymas. Garažas. Netoli parko, tarp Superior ir St. Clair. Parduoda savininkas. Teiraukitės po 6 val. telefonu: GA 1-7406

TUOJ ĮSIGYK ŠIAS PLOKŠTELES:

Čiurlionio Ansamblio įdainavimai
Albumas \$10.00

Chicagos Vyrų Choro įdainavimai
Albumas \$8.00

Pianisto Andr. Kuprevičiaus įskambinimai
\$5.00

Užsakymus ir pinigų siųsti:

DIRVA,
1272 E. 71 St.,
Cleveland 3, Ohio

POPS KONCERTAI

Clevelando orkestras praneša, kad vasaros Pops koncertų septynioliktas sezonas Public Auditorium prasidės birželio 3, 8:30 vakare ir tęsis iki rugpjūčio 21. Koncertai įvyks ketvirtadieniais ir šeštadieniais, išskyrus birželio 24 ir 26 ir liepos 1 ir 3, ir vienas bus trečiadienį, rugpjūčio 21. Salė, su atskirais stalais, bus išpuosta vasaros žalumynais.

PARDUODAMI NAMAI

Eddy Rd., netoli E. 120 St. ir St. Clair. 2 šeimų labai geras namas, garažas, gaso šildymas.

East 94 St, didelis vienos šeimos. Kaina labai prieinama.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

Lietuviai, namų ir kitokio turto prekybininkas

VIKTORAS BANIONIS
dabar įvairius patarnavimus atlieka

CHIMES REALTY

1188 E. 79 St.

Tuoj kreipkitės norėdami pirkti ar parduoti.

Telef.: SW 1-9568 namie arba UT 1-0323 ofise.

MODERNUS NAMAS

Didelis, 6 kambarių, anglų stiliaus, vienos šeimos. Du garažai, didelis sklypas, netoli Naujosios lietuvių parapijos — Neff Rd. Savininkas išvyksta ir turi parduoti.

EAST SHORE REALTY

Jorge Strenik
780 E. 185 St.
Telef.: IV 1-6561 ir KE 1-4120.

PARDUODAMAS NAMAS

East 86 St., į šiaurę nuo Superior, 8 kambarių vienos šeimos. Geram stovyje. Apsauginiai langai. Prašo \$12.000. Siūlykite:

OSHEN REALTY

SW 5-6256

ISNUOMOJAMAS BUTAS

3 kambariai ir virtuvė dviem asmenims, lietuvių šeimai. Yra visi baldai.

6705 Linwood Ave.

DVIEJŲ ŠEIMŲ NAMAS

5 ir 5 kambariai. Naujai dažyta. Gražus sklypas su sodo malonumais. Kaina \$9000. E. 79 ir Superior.

Savininka. EX 1-6121

PARDUODAMA UŽKANDINĖ

Gera kampinė vieta. Prašo \$2200. Sautki telefonu: CE 1-9787

LIETUVIŲ GARAZAS

J. Garla ir A. Paškonis atidaro garažą — benzino stotį, 1463 E. 71 St. (prie Wade Park, buv. Ramanauskos).
Atliekami mašinų taisymo darbai ir keičiama alyva.

BENDRUOMENĖS ŽINIOS

SENIŲNŲ SUSIRINKIMAS

Bendruomenės apylinkės seniūnai, susirinkę gegužės mėn. 21 d., aptarė įvairius klausimus. Susirinkime įvairius klausimus aiškino valdybos nariai pirm. St. Barzdukas, vicepirm. J. Čiurberkis ir narys administracijai V. Morkūnas. Seniūnai aktyviai kėlė įvairias mintis bei sumanymus. Bendruomenėje seniūnų pareigos yra sunkios ir atsakingos. Jiems pavadama surašyti jų seniūnijose gyvenančius lietuvius, kviešti juos būti aktyviais Bendruomenės nariais, rinkti tautinio solidarumo įnašus, išduoti kvitus, narių knyges ir ženklelius, palaikyti gyvą bendruomeninį tautiečių ryšį, rūpintis bendruomenine informacija. Bendruomenės darbų įvykdymas didele dalimi priklauso nuo seniūnų darbo, nes jie pirmieji palaiko tiesioginį ryšį su Bendruomenės nariais bei yra daugelio sumanymų vykdytojai. Apylinkės valdyba tikisi, kad visi lietuvių ir jų darbai gyvai atsilieps ir padės.

MINESIME SPAUDOS SUKAKTĮ

Bendruomenės apylinkės valdyba gyvai žiūri į lietuvių spaudos atgavimo 50 m. sukakties minėjimo klausimą Clevelande ir tuo tikslu sukvietė pasitarimą gegužės mėn. 22 d. Clevelande spaudos minėjimui skiriamas visas spalio mėnuo. Atskiri uždaviniai pavadami Clevelando lietuvių organizacijoms ir kt. vienetais.

Spaudos mėnesio programa yra numatyta maždaug tokia: ALRKF iškilmingas posėdis spaudos laisvės suakcentuotą paminėti su istoriko Dr. Ad. Sapokos paskaita ir Čiurlionio ansamblio koncertu, vakaras su S. Čiurlionienės "Aušros sūnumis" (rengimo iniciatyvą imasi Atėties klubas), jaunimo akademija (Lietuvių Studentų Sąjungos Clevelando skyrius), jaunimo darbų konkursas (Alto skyrius), spaudos ir tautodailės paroda (Liet. Kultūros Fondas), spaudos (laikraščių ir knygų) platinimo savaitė (Bendruomenės apylinkė), spaudos radijo valanda (Lietuvių Radijo Klubas) ir kt. Taip pat pritarta siūlymui baigti statyti kultūriname lietuvių darželyje Majronio paminklą (Bendr. apylinkė).

NAMŲ IR ŪKIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ISTAIGA

Visi, kurie turite parduoti namus ir ūkius ar norite pirkti, pirmiausia pasitarkite mūsų įstaigoje.

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.,
Telef.: HE 2-2922
Sav. A. Kazakevičius,

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.
6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

RADIO — TV TAIŠYMAS

A M U R C O .
Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Sautki kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)
Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atidara ir trečiadieniais iki 1 val.
6903 Superior Ave. EX 1-3311

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėje
7106 Superior Ave.
Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokios rūšies foto patarvimas Jums. Modernūs portretai, vestuvės, šeimyniniai, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europieji kūrėjai ir filmai
Išsiskiriančios fotografijos, dabar
CLEVELAND

Spaudos minėjimo darbams derinti ir vadovauti sudarytas koordinacinis komitetas.

LIETUVIŲ DIENA ARTEJA
Visi lietuvių liepos mėn. 4 d. vyksta į Lietuvį Dieną, kurios programą atliks jaunimas. Bendruomenė nori, kad programoje dalyvautų ko daugiausia mūsų lietuviškojo jaunimo, kuris pasirodys su tautiniais šokiais, plastiniais judesiais, komišku sportu ir t.t. Lietuvį Diena yra visų Clevelando lietuvių — tiek jaunų ir senų — bendra šventė. Jaunimui ji turės teigiamos tautinės įtakos. Bendruomenė kreipiasi ir prašo tėvų, kad jie sudarytų savo vaikams palankias sąlygas repetitijų lankymui, o Lietuvį Dienai atėjus, visi dalyvautų šioje šventėje.

LIETUVIŲ KOLONIJOS KLAUSIMAS
Bendruomenės Ekonominė Komisija ėmėsi iniciatyvos sušaukti visų lietuvių, kurie domisi ir suinteresuoti lietuviškos kolonijos steigimo klausimu, susirinkimą. Toks susirinkimas įvyks gegužės mėn. 29 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro Čiurlioniečių patalpoje (prie Liet. Banko). Visi lietuvių kviečiami dalyvauti.

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Visi apylinkės lietuvių kviečiami dalyvauti Bendruomenės susirinkime, kuris įvyks gegužės mėn. 30 d. (sekmadienį) 11:30 val. Lietuvių salėje. Darbų tvarkoje numatyti valdybos ir skyrių pranešimai įvairiais bendruomeniniais klausimais: veiklos, nario knygių ir ženklelių įvedimo, tautinio solidarumo įnašų rinkimo, šalpos ir kt. Bendruomenės reikalai turėtų rūpėti kiekvienam lietuviui, tad gausiu atsilankymu parodykime savo domėjimąsi tautiniais reikalais.

Vyt. K.

PARDUODAMAS NAMAS

8 kambarių, vienos šeimos. 1 kambarys 3 augštė. Moderni virtuvė. Nauja vonia.

Iš fronto ir kieme porčiai. 3 garažai. East 87 St., į šiaurę nuo Superior. Sautkite: CE 1-0694

2% ON YOUR SAVINGS

The Cleveland Trust Company
WE WELCOME YOUR SAVINGS

pakeiskit į
automatišką
be liepsnos

ELEKTRINĖ VIRIMA

• Kai verdate be liepsnos, jūs verdate moderniu, patogiu būdu... žinoma, su elektra. Ir kadangi Elektros virimo karštis yra be liepsnos, jis taip pat yra 100% švarus... lygiai kaip ir elektros šviesa. Todėl puodų ir keptuvų dugnai lieka blizgantys ir nesutepti... todėl jūs galite užmiršti apie šveitimo darbą po darbo, kada jūs verdate su Elektra.

Kas daugiau, jei ne modernūs Elektriniai pečiai yra visiškai automatiški su išlyginta laiko ir temperatūros kontrole. Tai reiškia, jūs galite virti valgių krosnyje, kol jis yra skaniausias, nesirūpinant nors esat ir mylias nuo jos.

Kodėl nepasikeisti į greitą, be liepsnos, žemos kainos Elektrinį virimą šiandien! Jums patiks naujas modernus pečius. Tad pasimatykite su savo Roddy Kilowatt Elektrinio pečiaus pardavėju dabar!

Įsikit moderni... virkit su Elektra!

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE CITY, COUNTRY OR THE BATHS

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

2½% palūkanos.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

GERESNIŲ NAMŲ STATYTOJAI VISUOMET ISTATO MONCRIEF

šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA O

I. J. SAMAS, JEWELER

Švelnariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvį Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ŽEMOS KAINOS. — MALONUS PATARNAVIMAS

6921 Wade Park EX 1-0911
Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mano telefoną arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdlicott 1-1768

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6244. Redaktorius BALS GAIDŽIONAS (buto telefonas: GARFIELD 1-7408).

Keliais ar takeliais?

V. RASTENIS

"Nepamesk kelio dėl takelio" — išmintinga patarlė, kurią šiandien, atrodo, reikia gana pabrėžtinai kartoti Amerikoje besilankantiems Vliko vadams ir Reutlingene pasilikušiams jų pavaduotojams.

Vliko sudaranciu grupių vadovybių pasitarimuose pastaruoju laiku buvo peržiūrėtas Vliko uždavininių sąrašas ir jis iš naujo suformuluotas, išryškinant dalykus, į kuriuos Vlikui šiuo metu labiausiai reikėtų kreipti dėmesį. Kad ir ne smulkmeniskai, bet gana plačiai yra sužymėti dalykai, sudarantieji Lietuvos laisvinimo akcijos turinį. Yra pabrėžta Vliko sudaranciu grupių nuomonė, anot kurios Vlikas turi būti tos akcijos vadovas ir jos reikalingi vyriausiosios sprendėjas. Tai yra tikslinga pažūra, nes būtų ne gerai, jei tuos pačius klausimus įvairūs centrai įvairiai spręstų ir įvairiais nusistatymais vadovautų akcijai.

Tačiau ty pačių grupių vadovybės pripažino, kad Vliko vadovaujamoji akcija remiasi tautos reprezentavimu ir kad į šios akcijos sąvoką neįeina Lietuvos valstybės reprezentavimas, kuris vykdomas Lietuvos diplomatinę institucijų. Į Vliko uždavinius įrašytas ne valstybės reprezentavimas, o tik siekimas, kad tautos ir valstybės reprezentavimas kiekvieno atveju būtų suderintas. Taigi, pačios Vliko sudaranciu grupės nurodė Vlikui, kad valstybės reprezentavimo reikaluose Vlikas nėra sprendėjas, kad jis tik siekia savo akcijos derinimo su diplomatinėmis institucijomis vykdomu valstybės reprezentavimu.

Tokia instrukcija Vlikui, žinoma, nenustato, kad Vlikas savo sprendimuose būtinai turi tik beįsikišti, o tik diplomatinę institucijų veiksmus bei nusistatymus ir prie jų savo akciją tederinti. Gali būti ir kitaip. Jis yra instruktuojamas siekti, kad kaip tik valstybės reprezentavimo srityje būtų irgi atsižvelgiama Vliko akcijoje priimtų nusistatymų. Bet yra visiškai aišku, kad Vliko sudaranciu grupių vadovybės nenumato galimumo esamos aplinkybės paskelbti Vliką vyriausiosios sprendėju ir valstybės reprezentavimo reikaluose, ir jos nurodė Vlikui tik kelią, kuriu jis turi eiti, pasitikėdamas, kad tas kelias savaime nesukurs su valstybės diplomatinėmis institucijomis savo irgi daromais sprendimais; arba kad visa tai geros valios pagrindu galės būti suderinta. O jei to ir negalės būti pasiekta, tai vistiek nėra numatyta, kad Vlikas turėtų pats imtis valstybės reprezentavimo veiksmų.

Pažymėtina, kad ir be valstybės reprezentavimo veiksmų Vliko uždavinių sąrašas yra toks platus, toks didelis, jog valstybės reprezentavimo reikalai, jei ir būtų į jį įtraukti, sudarytų tik labai mažą reikalingumo dalį. Kitaip sakant, Vlikui yra nurodytas platus kelias, kurį užpildyti Vlikui reikia nemažų jėgų įtempimo ir plačios

jėgų mobilizacijos iš visuomenės tarpo. Tačiau pastarųjų dienų reiškiniai dar kartą rodo, kad Vliko vadai ir jų pavaduotojai kažkodėl yra nukreipę savo dėmesį kaip tik labiausiai neįtartiną kelią, o į tą ne jiems skirtą takelį, ir daro viską, kad ko tvirtinau pastatytų savo koją kaip tik tame takelyje. Platus kelias tampa pametamas...

Vliko vadai tvirtina, kad Lietuvos laisvinimo akcijai yra be galo svarbu atstatyti įvykių eigoje suspenduotą Lietuvos diplomatinę instituciją bei steigti naują, kur tai įmanoma. Pagrindinis taikinyš šiuo metu yra Bonna, antros eilės taikiniai — Madridas ir Lisabona (kur net nepriklausomos Lietuvos laikais nei pasiuntinybių nei konsulatų netaikė). Kadangi, esant, iš diplomatinę institucijų pusės nieko nepadaroma toms "tuštumoms" užpildyti, tai Vlikas turės tai padaryti.

AR BONNOJ "TUŠTUMA"?

Cia ir yra klausimas, iš kurio vienokio ar kitokio atsakymo kyla nesupratimai.

Žinoma, formalios pasiuntinybės Bonnoj nėra. Nėra ne dėl to, kad mūsų diplomatinės institucijos tuo būtų nesirūpinusios, bet kad Vokietijos vyriausybė dėl politinių sumetimų tuo tarpu nesutinka priimti normalios pasiuntinybės. Todėl savo laiku jau prieš eilę metų, min. Lozoraitis yra sudaręs tam tikrą "modus vivendi" Lietuvos Respublikos atstovavimui santykiuose su Vokietijos vyriausybe tvarkyti.

Vliko vadai ir kankurie jų pavaduotojai tačiau teigia, kad nieko nėra. (Savo laiku teigė ir Vokietijos vyriausybės organai itikinojo, kad, jei ir yra koks reprezentavimas, tai jis netinkamas, neteisėtas ar panašiai).

Pereitais metais Vliko vadai pagaliau sutiko, kad tas reprezentavimas būtų tvarkomas diplomatinę institucijų vardu formaliai, bet siūlė, kad bent dėl atstovo asmens Liet. Dipl. Sefas susitartų su Vliko Pirmininku, Min. Lozoraitis su tuo nesutiko.

Yra atskiras klausimas, ar gerai, kad nesutiko, ar negerai. Į jį atsakyti būtų galima tik turint prieš akis visus motyvus, kalbančius už ar prieš tokį nusistatymą. Yra suprantama, kad Vliko vadams ligi tol buvęs "modus vivendi" galėjo atrodyti nepatenkinamas ir buvo pagraudžijama naudotis proga sudaryti šiek tiek akivaizdesnį atstovavimą Bonnoje, negu jis ligi tol buvo (arba nebuvo, tarant laikurių Vliko veikėjų žodžiais). Kadangi Vlikas veikia irgi Vokietijos teritorijoje, tai suprantamas, Vliko susirūpinimas ir dėl asmens, kurio žinioje būtų Lietuvos valstybės reprezentavimas prie Vokietijos vyriausybės.

Tačiau iš pačios Vokietijos vyriausybės sluoksnių Vlikui buvo aiškiai pabrėžta, kad ši tuo tarpu negali priimti pilnateisio Lietuvos valstybės atstovo, bet sutinka santykiuoti

su Lietuvos piliečių (Vokietijos) teigėnanciu, ne visų Lietuvos piliečių) ryšininku. Tai būtų visai kas kita. Nuosekliai galvojant, toks ryšininkas tegali būti Vokietijos gyvenanciu Lietuvos piliečių organizacijos skirto atstovas. Nei Lietuvos Diplomatinės Sefui, nei Vlikui nerodėtu degraduoti tik tokio reprezentanto skyrimu.

Iš kitos pusės, nenormaliose aplinkybėse, ir tokio ryšininko vaidmenyje gali būti daugiau reikšmės, negu paprasto vietoje gyvenanciu Lietuvos piliečių vardu veikiančio ryšininko. Galbūt, gali būti toks "modus vivendi", kad tas ryšininkas neoficialiai turėtų galimybės ir tam tikras valstybės reprezentacijos funkcijas atlikti.

Liet. Dipl. Sefas neseniai pranešė Vlikui, kad ligišiolinis konfliktavimo būdas su Vokietijos vyriausybe yra pavykęs pakeisti ir kad tam reikalui jis pasiskyrė dr. Gerutį. Esamomis žiniomis, dr. Gerutis šias pareigas, tokiose ribose, kokios yra galimos, turi pradėti eiti nuo gegužės mėnesio pabaigos.

Taigi jokios "tuštumos" šiuo atžvilgiu, kiek tai liečia Lietuvos valstybės reprezentavimą Vokietijos vyriausybės aktyse, ligi šiol nebuvo. Jei Vlikas nebuvo patenkintas, kad ligi šiol tas santykiavimas buvo per patį min. Lozoraitį, tai dabar padėties pasikeitė Vliko pagraudžijama linkme. Dr. Gerutis asmuo, kaip Vliko vadai pasisako, visiškai priimtinas. Taigi tas reikalas galėjo būti paliktas ramybėje.

Tačiau jo nepaliko ramybės Vliko Užsienio Reikalų Tarnybos valdytojas Dr. P. Karvelis (dabar pavaduojąs Vliko pirmininką). Jis įtikino Vliko daugumą, kad:

1. "Bonnos vyriausybė apie dr. Gerutį paskyrimą nieko nežino,
2. "Bonnos vyriausybė jį, dr. Karvelį, dr. Z. Ivinskio įpėdinį, jau seniai laikanti lietuvių atstovu, ir ko trūksta, tai tik formalus įgaliojimo rašto iš Vliko".

Tokių įtikinimų dr. Karvelis išgavo Vliko nutarimą skirti jį "tuščią" vietą Bonnoj. Koks Vliko nutarimas buvo tuo reikalu, smulkiai nežinoma, nes protokolo teksto niekas čia neturi. Tik patirta, kad Vliko pirmininkas pasirašė įgaliojimą, kuriame dr. Karvelį paskyrė ne tik Vliko įgaliojimu ryšiams su Bonnos vyriausybe, bet ir pridėjo sakinį, specialiai pabrėžiantį, kad tuo įgaliojimu dr. Karvelis įgalinamas atstovauti Lietuvos Respublikai. Ar tokį prierašą padaryti Vliko Pirmininkas, lygiai kaip ir VT Pirmininkas, teigia, kad "buvo, žinoma, buvo".

Jei buvo, tai Vlikas bus prailgėjęs su Vliko sudaranciu grupių priimta pažūra. Jei nebuvo, tai Vliko turėtų kilti klausimas dėl Vliko pasitikėjimo Pirmininku.

Pirmininkams išvykus, dr. Karvelis, atrodo, su gautu įgaliojimu veikė greit. Jis jau paskelbė, kad jo įgaliojimas priimtas, kad jis gali steigti būrą

Nuomėnės

SKELBIAMOS IR TOKIOS "INFORMACIJOS"...

Blefavimas, klaidinimas, ar blogiau?

"Eltos Informacijos" 12 Nr., 1954. V. 7 d. paskelbė URT, kuriuos valdytoju yra Dr. P. Karvelis, pranešimą pavadintą "Lietuvos atstovybės atgaivinimas prie vokiečių federalinės respublikos Bonnoje".

Jau pats pranešimo pavadinimas parodo visišką jo autoriaus analfabetiškumą. Nes kaip galima rašyti "vokiečių federalinė respublika" (plg. "lietuvių respublika"), vietoje — "Vokietijos federalinė respublika", ir kaip galima rašyti — "vokiečių federalinė respublika Bonnoje", kada galima kalbėti tik apie Vokietijos federalinės respublikos vyriausybę Bonnoje...

Bet tai yra tik smagi pradžia. Toliau yra dar smagiau. Iš pranešimo "paaiškėja", kad Dr. P. Karvelis, vykdydamas VLIKo daugumos nutarimą skirti prie Vokietijos Federalinės Vyriausybės Lietuvos atstovą, nuo per eity metų tuo reikalu vedė pasitarimus su V. Vokietijos užsienio reikalų ministerija ir kitomis kompetentingomis įstaigomis (kokiomis?). Taip pat pranešama, kad VLIKas buvo pranešęs Vokietijos Federalinės Vyriausybės pripažinti ir traktuoti Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę, "kurios suverenitetas teisėtai ir Lietuvių tautos politinei valiai atstovauja VLIKas", ir pagaliau, jog VLIKas buvo pareiškęs vilčių, kad "Federalinė Vokietijos Vyriausybė ras galimą nedelsiant atstatyti normalius tarptautinius santykius su Lietuva".

Pranešimas baigiamas, kad "pasitarimams vykstant draugiškumo, ir palankumo dvasia, šiuo momentu formaliai sutvarkytas Auswaertiges Amte VLIKo delegatų pristatymas Lietuvos Respublikai atstovauti". Kaip, žinia, tuo delegatu "Lietuvos Respublikai atstovauti" patapo pats Dr. P. Karvelis. Tuo pačiu metu ir "užsienio reikalų ministeris" ir "Lietuvos diplomatinis atstovas".

Sitoks pranešimas apie "Lietuvos atstovybės atgaivinimą" Vakarų Vokietijoje yra atspausdintas "Eltos Informacijose". pačioje Bonnoje ir ten pradėti konsularinės funkcijos. Tokiu būdu išeity, kad dr. Karvelius pavyko išgauti žymiai didesnes teises, negu Latvijos bei Estijos reprezentantams prie tos pačios vyriausybės, ir žymiai didesnes, negu tos vyriausybės pareigūnai pačiam Karveliui anksčiau yra teikę vilties (ir didesnes, negu ligi šiol naudojami tos pačios vyriausybės min. Lozoraitis arba perimti dr. Gerutis). Tik tuo tarpu, sako, dr. Karvelis dar neturįs jokio rašto iš Bonnos... Visos tos informacijos yra paremtos vien tik paties dr. Karvelio teiginiais, panašiais kaip ir informacijos apie vietos "tuštumą" Bonnoj. Štai dėl ko priimam tas sensacinas žinias su rezervu.

Tuo tarpu dr. Karvelis, sako, jau išsiuntinėjęs visai eilę Lietuvos diplomatinę pareigūnų raštus, kuriuose pristatoma jiems kaip naujas kolega. Jau ir spaudoje žinios apie jo paskyrimą ir priėmimą pasirodė. Rezultatas — Vliko sudaranciu grupių susirinkimams, įvykęs dalyvaujant Vliko ir VT Pirmininkams, irgi pametė kelią, o nuėjo į tą Bonnos takelį, visą dieną sugaišęs diskusijoms, gerai ar negerai padaryta kas iš to gali išeiti ir t.t. Ilgai trukusiam susirinkime nespėta padaryti nei vieno nutarimo, nespėta net rimčiau pakalbėti apie patį kelią, kuriuo Vlikui yra būtinia eiti. Ach, koks tai svarbus ir įdomus takelis, ta "ambasada" Bonnoj!

* SPORTAS *

J. NASVYTIS — PHILADELPHIOS TURNYRO LAIMETOJAS

Gegužės 22-23 d.d. Philadelphiaje įvyko stalo teniso turnyras, sutraukęs gražų būrį pajėgiausių lietuvių ir latvių stalo teniso žaidėjų, kartu davęs progos gražiai pasireikšti ir jaunoms šios sporto šakos pajėgoms. Tenka apgailestauti, kad estai, kurie ketino irgi dalyvauti, čia nepasirodė. Tai būtų būvus graži pradžia didesniems pabaltiečių stalo teniso turnyrams.

Po gražios kovos, pademonstravusios augstą žaidimo lygį, vyrų vieneto laimėtoju tapo Jaun. Nasvytis, nugalėjęs latvių meistrą G. Tobieną (21:11; 21:11), kuris šiuo metu laikomas geriausiu latvių stalo tenisininku. II-ji vieta teko mūšiam A. Gežiauskui, III-ji — latviui G. Tobienai.

Vyrų dvejetą laimėjo puikiai susižaidę G. Tobienas — K. Kazlauskas, baigmėje įveikę J. Nasvytį — V. Karalių.

Moteryų grupėje I-ją vietą išsikovojo J. Rutelionienė, II-ji II-ji vieta atiteko K. Laikūnienėi.

Mišras dvejetas: I v. J. Rutelionienė — V. Karalius, II v. K. Laikūnienė — J. Nasvytis.

Turnyras praėjo gražia, sportine nuotaika. Rengėjai Philadelphiai buvo gausiai parūpinę dovanų, kurias išvardintiems laimėtojams įteikė ALB Philadelphiajos apyl. pirm. Raulas, kuris ta pačia proga padėkojo turnyro iniciatoriui, K. Kazlauskui už jo rūpestį ir darbą, turnyrą organizuojant Philadelphiajoje.

Reiškia, jis turi VLIKo pritarimą ir yra oficialus.

Deja, sunku įsivaizduoti didesnę tikrosios padėties iškrypimą, sąmoningą visuomenės klaidinimą ir blefą, o kas blogiausia — Lietuvos reikalo viešą kompromitaciją.

Juk iš to pranešimo išeity, kad 1. Vokietijos Federalinė Vyriausybė pripažino VLIKą Lietuvos valstybės suverenitui teisiu atstovu, kitaip sakant Lietuvos vyriausybę; 2. Vokietijos Federalinė Vyriausybė rado galimą atstatyti normalius tarptautinius santykius su Lietuva; 3. Lietuvos Pasiuntinybė Vokietijoje yra atgaivinta; 4. Yra formaliai sutvarkytas Lietuvos Respublikos atstovavimas Bonnoje, kuriuo yra pats Dr. P. Karvelis.

Belieka šie "sutvarkyti" klausimai: kokių titulu Dr. P. Karvelis atstovaus Lietuvos Respublikai Bonnoje, kaip Lietuvos Respublikos įgaliojamas ministeris ir nepaprastasis pasiuntinys? Kada Dr. P. Karvelis įteiks kredencialus Vokietijos Federalinės Respublikos Prezidentui ir kieno vardu? Kada Vokietijos Federalinė Vyriausybė paskirs Vokietijos įgaliojantį ministerį ir prie ko, ar prie VLIKo?

Žinanties tikrąją dalyką būklę, yra aišku, kad didesnių prasimanymų ir fantazijų sunku ir išgalvoti. O dar taip neseniai spauda rašė, kad VLIKas visai nepretenduoja būti egziliu vyriausybe... Bet ne tas svarbu, kuo VLIKas pretenduoja būti ar ku jo jis nepretenduoja. Svarbu tas, jog atrodo, kad šį kartą Dr. P. Karvelis peržengė visas galimas blefavimo ribas. Blogiausiai, kad tai blefojama VLIKo ir jo pirmininko pritarimu.

Sitokiomis "informacijomis" ir "laimejimais" mūsų visuomenės klaidinimas yra daugiau, negu nerimtas. A. D.

Vokietijoje, Bonnos katedroje, susituokė ministerio pirmininko Konrado Adenauerio duktė Lotte su architektu Herbert Muthaupt. Vestuvių iškilmes stebėjo 2000 smalsuolių.

SPAUDOS PARODOS ĮSPUDŽIAI

Plačiai užsimotas spaudos laisvės atgavimo 50 metų sukakties minėjimas Chicagoje įžengė į antrą fazę. Gegužės 9 d. Lindblo mo augst. mokyklos salėje iškilmingai atidaryti su kaktuviniai spaudos metai, o gegužės 15 d. Lietuvių Auditorijoje atidaryta turininga paroda.

Sukaktuvinių metų atidarymo iškilmėse, kurias pradėjo Kultūros tarybos pirm. D. Velička ir kurioms vadovavo A. Rūkas, dėmesio centre buvo spaudos laisvės, kovotojai knygnešiai Justinas Kulys, 80 m. amž. vaitininkas; Jonas Rinkevičius, žinomas knygų leidėjas, ir Aleks. Zalpsys, spaudos platintojas ir Tilžės Keleivio ir Naujosios Želungos bėdradarbis draudimo laikais. Įdomią paskaitą apie lietuvių tautos kelią Rytų ir Vakarų santvarkoje skaitė kan. M. Vaitkus. Kalbėjo Lietuvos konsulas Dr. P. Dauzvardis ir Vliko pirm. prel. M. Krupavičius. Labai vykusiai surengtą aktą vainikavo Stepo Sodeikos vedamas Dainavos ansamblis JAV ir Lietuvos himnais ir šimkaus, Vyduo, Naujalia, Bertulio, Banaičio ir Paulausko kūriniais. Prie pianino talkininkavo A. Nakas.

Spaudos parodą atidarant, Kultūros tarybos pirm. D. Velička akcentavo kultūrinį pasireikšimų vertę. Dr. P. Dauzvardis kalbėjo apie spausdinto žodžio reikšmę permainingame tautos gyvenime. Poetas Kleopas Jurgelionis papasakojo įspūdingus iš Petrapilio laikų lietuvių spaudos pagrindžio ir pateikė kiek naivokų minčių apie Lietuvos Lenkijos unijos laikus.

Spaudos parodos komisijos pirmininko J. Vaidelio pakviestas, knygnešys J. Kulys perkirpo kaspiną prie įėjimo į dvi spaudos parodos sales, sutelkusias mūsų raštijos turtus, reprezentuojančius du šimtmečius. Ekspонатų gauta daugiau nei rengėjai tikėjosi. Net ir apytikriai jie negalėjo pasakyti, kiek jų patiekta žiūrovui.

Pats seniausias ekspонатas bene bus Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žemėlapis, spausdintas 1613 m. Amsterdame.

Religinės raštijos skyriuje savų, palyginti, gera ano metu lietuvių kalba dėmesį traukia Dr. J. J. Quando paruoštas ir 1751 m. Karaliaučiuje išleistas grotų raidyno evangelikų giesmynas. Studijinio dėmesio vertas A. Puskapalačio paveldėtas, per kelias kartas perėjęs, neįaušintų leidimo metų maldynas, kurio ir prof. Gerulis niekad nebuvęs matęs, iki jam maldyno neparodė jo savininkas bene ir kurioms vadovavo A. Rūkas, dėmesio centre buvo spaudos laisvės, kovotojai knygnešiai Justinas Kulys, 80 m. amž. vaitininkas; Jonas Rinkevičius, žinomas knygų leidėjas, ir Aleks. Zalpsys, spaudos platintojas ir Tilžės Keleivio ir Naujosios Želungos bėdradarbis draudimo laikais. Įdomią paskaitą apie lietuvių tautos kelią Rytų ir Vakarų santvarkoje skaitė kan. M. Vaitkus. Kalbėjo Lietuvos konsulas Dr. P. Dauzvardis ir Vliko pirm. prel. M. Krupavičius. Labai vykusiai surengtą aktą vainikavo Stepo Sodeikos vedamas Dainavos ansamblis JAV ir Lietuvos himnais ir šimkaus, Vyduo, Naujalia, Bertulio, Banaičio ir Paulausko kūriniais. Prie pianino talkininkavo A. Nakas.

Nors gausioje parodoje ir trūksta sistemos, ji yra viena geriausių priemonių mūsų rašto Golgotai ir prošvaistėms pavaizduoti, mūsų tautos kėncioms ir jos laimėjimams nusakyti. Ir ypač joje gali rasti stiprų impulso jaunoji mūsų karta, kurios tautinio auklėjimo grandyje netolimos praeities metai palikę parodą aplankyti, kad tėvai ir auklėtojai atlydėtų į ją savo vaikams ir pasinaudotų mūsų sąlygomis nedidžiai pasitaikančia proga. O parodos duris laukyti atdaras rengėjai pasiryžę bene iki birželio vidurio.

J. Paplėnas

Semausias ir gražiausias iliustruotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteige kompozitorius

A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00

Chicago 36, Ill.

6755- So. Western Ave.

Now Open Weekends!

CEDAR POINT

ON LAKE ERIE

Fun and Relaxation for the Entire Family...

- Beach
- Midway
- Picnic Areas
- Lake Pier Fishing
- Cedar Point Ferry

Now Open Weekends

Hotel open every Summer

U.S. Highway 6, six miles east of Sandusky

Finest BATHING BEACH in the World